

SANT DEL DIA: Sant Ignasi, bisbe y martir
Sant de demà: La Purificació de Nra. Sra. - Quaranta hores: A la iglesia de St. Pere de les Puelles - Horas d'exposició: De 24 de vuit del
matí a 24 de sis de la tarda. - Demà: A la iglesia de Nra. Sra. de Misericordia, de Religiosos terciarios de St. Francisco d'Assis - Cort de Maria: Nostre
Sra. de la Mercader, a la iglesia, a la del P. - Demà: Nra. Sra. dels Anjos, a la iglesia. - Missa d'avui: St. Ignasi, bisbe y martir. - Demà: Nra. Sra. de la
La de demà: La Purificació de la B. Verge Maria; e d'hoi: A d'oraçió nocturna: Demà, divendres, a la 10 h. de Sant Joan Evangelista.

Observatori Meteorològic de la Universitat. - Director: E. Aleó. - 31 de Janer
HORES D'OBSERVACIÓ: 8 matí y 10 tard. - Baròmetre a 0° y al nivell del mar: 747. - Temperatura Màxima: 50° a les 17 hores.
Mínima: 45° a les 10 hores. - Temperatura a la ombra: 48°. - Humiditat: 70%. - Eje a les 21 hores: 0. - Aigua evaporada en mil·límetres: 0. - Grans d'aigua:
mitat: 0. - Direcció del vent: N. - Velocitat del vent: 10. - Estat del cel: núvol. - Nivell: 0. - Caudal: 0. - Sortida del sol: 7. - Posta: 5. - Sortida de la lluna: 4. - Posta: 7. 47 m.

D. Joseph Sabater y Llebaria

METGE HOMEÓPATA

Ex-president del Institut Homeopata de Barcelona

ha mort als 68 anys d'edat

havent rebut els Sants Sagraments y la Benedicció Apostòlica

(A. C. S.)

Els seus afegits esposa donya Carolina de Grau y de Valdivieso, nebots, nebots polítics, cosins y demés parents, presents y ausents, l'INSTITUT HOMEOPATA y mar-messors, participen als amichs y coneguts tan irreparable pèrdua y els preguen que tinguin present en llurs oracions y se serveixin assistir el dissapte, dia 3 del corrent, a dos quarts d'onze del matí, a la casa mortuoria, Unió, 8, pera acompanyar el cadavre a la igle-sia parroquial de Sant Agustí, y d'allí a la seva darrera estada (Cementiri Vell).

No's convida particularment

D. Joseph Masriera y Manovens

President accidental de l'Academia de Belles Arts, Acadèmic Tresorer de la Royal de Ciències y Arts

ha mort havent rebut els Sants Sagraments y la Benedicció especial del Sant Pare

(A. C. S.)

La seva esposa donya Clotilde Rosés, fills, filles polítiques, nets, germà (ausent), germà y germana políticis, nebots (presentes y ausents), cosins y demés parents y la rahó social Masriera Hermanos, participen als amichs y coneguts tan dolorosa pèrdua y els preguen que tinguin present l'ànima del finat en llurs oracions y se serveixin assistir a la casa mortuoria, Corts, 653, principal, demà, divendres, a les onze del matí, pera acompanyar el cadavre a la iglesia parroquial y després al Cementiri del Est.

Don Tomàs Torrabadella y Fortuny

HA MORT

havent rebut els Sants Sagraments y la Benedicció Apostòlica

(A. C. S.)

La seva afilida esposa donya Narcisa Porta, germà polítich don Antoni Canals Puigjaner, germanes polítiques donya Concepció Porta viuda de Marca, donya Teresa Porta de Canals y donya Isabel Porta viuda de Casacuberta, ne-bots, cosins y demés parents, al participar als amichs y coneguts tan sensi-ble pèrdua, els preguen el tinguin present en llurs oracions y se serveixin assis-tir demà, dia 2, a dos quarts de quatre de la tarda, a la casa mortuoria, plaça Beat Oriol, 3, principal, pera acompanyar el cadavre a la iglesia pa-roquial, y d'allí al Cementiri del E., per lo qual els quedaran sumament agrats.

No's convida particularment

Don Joaquim Balcells y Brú

ha mort havent rebut els Sants Sagraments

(A. C. S.)

Sos desconsolats germans don Ricart, don Joseph M. (ausent) y don Antoni, germanes polítiques donya Tecla Elias y donya Remy Gonzalez (ausent), oncles, nebots, cosins y demés parents, preguen als amichs y co-neguts el tinguin present en llurs oracions y se serveixin assistir a la ca-sa mortuoria, Salmerón, 13, demà, divendres, dia 2 del corrent, a les onze, pera acompanyar el cadavre a la iglesia parroquial de Jesús y d'allí a son darrer estatge, Cementiri del Est.

No's convida particularment.

MOSAICS E F ESCOFET & C

Marbres Pedras Fustas

Ronda Sant Pere 8

Construcció Decoració

Societat General d'Automòvils

Casp, 24, y Claris, 11. - BARCELONA

Representants exclusius pera Espanya de les renomades marques

Buick y Bedford

Automòvils immillorables per ses condi-cions de solidesa, lleugeresa, elegancia, economia, etc., completament equipats,

A PREUS REDUIDÍSSIMS

Aigua "Estrella"

Mineral natural, alcalina gasosa. Excelent per la tania. Dels manantins de la Societat Anònima "Viehy Catalana". Superior y més econòmic que totes ses similars. Demanis per tot arreu en ampols y millores ampols. Administració: Rambla de les Flores, 13, entresol - Barcelona.

EL SIGLO

GRANS MAGATZEMS

Actualiment EXPOSICIÓ ESPECIAL

y venda de

Guants y Puntos

Perfumeria - Flors - Adornos pera'l cap - Vanos
Bruses - Refajos - Corbates y gèneros de punt
pera senyora - Mocadors de mà - Roba de
taula - Llensols - Estors - Jochs brise-bise
Tires brodades y capsos paper - Florers
Nubes - Echarpes - Tuls y vels pera sombrero

Preus considerablement reduits
durant els dies d'EXPOSICIÓ

PEUGEOT

250

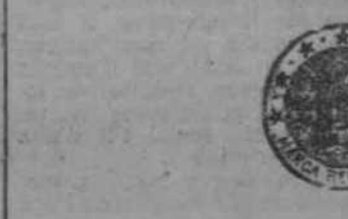
pessetes

Representants
exclusius:

F. S. ABADAL Y C. - Aragó, 239 al 245

LAS NOVEDADES

RAMBLA D'ESTUDIS, 14, y CANUDA, 2

Almacenes de Ropas

pera Senyors, Senyo-res, Nens y Nenes

Confeccionadas y á Medida

Fi de Temporada

Rebaixa 15 %

en totes les seccions

Camiseria : Gèneros de Punto : Guantes : Cor-batas : Sombrereria : Za-pateria : Artículos para Viaje : Bisuteria : Objetos para Regalos : Paraguas Bastones : Impermeables

NOVES SECCIONS

Trajos y Abrichs confeccionats pera Senyora y Nena

El descompte únic de 15 %, compren també les noves seccions

NOTA. - Els dies de descompte seran del 1 al 30 de febrer solament. S'exceptuen de descompte els trajes a mida y els encàrrecs a confeccionar. Totes les preus y obliques porten el preu imprès en sa respectiva tarja.

ANONIMA Claudi Duran

Construccions "MONIER"

Barcelona. - Ronda Sant Pere, núm. 43, baixos

Director tècnic: Don Claudi Duran Ventosa, arquitecte

Aquestes construccions, que per llur durada, lleugeresa y impermeabilitat, no tenen rival, se recomanen molt especialment als senyors enginyers y fabricants, pera substituir ab ventajosa y econòmic els dipòsits de zinc, plom y ferro en llurs diverses aplicacions industrials, y als Ajuntaments y agricultors pera dipòsits de gran capaci-tat, en substitució dels fabricats en ma i morter y rajols, destinats al proveïment d'aigües de les poblacions y pera regar els camps, en llocs on no hi ha la font superior d'aigües, en canals de gran diàmetre ab diferents pressions, pera conduccions y canalitzacions d'aigües.

Consulteu una especialitat de la casa la construcció de safraigs transportables Banyeres, al·lises, serpentina, etc., mo i econòmics y forts.

Teléfono en el despacho, número 1855 y en els telers, número 3303.

INFORMACIÓ PARLAMENTARIA

PER TELEFON

Congrés

Madrid, 31, 915 nit.
El senyor VAQUEZ DE MELLA comença a parlar en mitg de gran expectació.

Diu que va a intervenir en el debat després de haver-hi fet brillants oracions que no han deixat cap assumpte per tocar.

Cada dia—diu—són més enemics del règim parlamentari. He escoltat molts discursos, però cap m'ha convençut. Sols dos m'han fet canviar momentàniament d'opinió, però no de conducta.

Recorda la frase don Menéndez Pelayo, que va dir que quan Déu vol perdre a una nació, la pobla d'oradors. (Rialles).

Entre la hilaritat de la Cambra parla de la facilitat amb què senyor Canalejas pronuncia discursos fins al punt de haver prohibit als ministres que fassin diu de la paraula. Aquí sols parla senyor Canalejas.

Exposa la situació en que aquest se troba, que encara que comença a la confiança de la Corona, de la majoria i de la dels propis ministres, viu en una constant atmosfera de crisi.

Després de parlar dels dos problemes que tenen els partits i de demanar que no s'estableixi un règim d'arbitrarietat dintre del constitucional en que vivim, passa a proposar de la crisi del indult.

Sente tres fets: Primer, la unitat del Consell de Ministres sobre qualsevol qüestió de fons i fons; segon, la unitat de fons i fons; i tercer, la unitat de fons i fons.

Donchs bé; havent dit a tots, hi ha que averiguar de qui fou la iniciativa de l'indult. Primer, la iniciativa fou del Govern, aquest no l'hevia de donar; i si va donar, la iniciativa fou del monarca. (Rialles).

El senyor MELLA.—Encara que no és responsable de res, an ell me diria geixos. (Rialles).

El Rey cingut pietat i perdona. És un acte heròic. Jo l'aplaudeixo com l'aplaudi tota la premsa radical.

Explica l'origen de les Monarquies representatives de la Edat Mitja, de les Dites d'Almània, Honoria, dels Estats generals de França, i en general de tots els Estats constituts a Europa.

En paragrafs molt eloqüents fa una lleugera ressenya històrica de les lluites de les Monarquies representatives i parlamentàries, i ve a definir el naixement del poder autòcrat i moderador que dirigís les lluites entre els partits.

Combat la teoria dels que diuen que'l Rey regna però no governa, fent que no se pugui fer després de referendat pel ministeri, i col·locant a les altures un ser inactiu, un autòcrat zero.

De tot això, que califica d'absurd, dedueix que en el Consell de ministres no té més remeys que influir el criteri del monarca.

Se declara partidari de la responsabilitat de la Monarquia.

Aludeix a lo que ocorregué a Alemanya quan el famós discurs de Guillem II a Koenigsberg. L'emperador era en un moment de gran entusiasme i de gran confiança en el seu poble.

Aquí és més responsable un ferroviari que pert una maleta, que no un ministre que pert una colònia. (Grans rialles).

En els Reis hi ha dues responsabilitats: una legal i altra social. La primera ja està definida en tots els tractats de Dret de la Corona, és la que precedeix als moviments, la que precedeix a les revolucions i a les revoltes.

Li diu al senyor Canalejas que el seu esperit vacila entre l'afirmació i la negació. És un esperit purament doctrinal. El senyor Canalejas va tenir el seu lloc quan va desaparèixer legalment el règim absolut, però no social i històric.

Torna a l'indult, i diu que, al supòsit inicial de poder moderador, el va aplaudir, perquè va veure en això una transformació d'aquest poder cap a lo que l'orador defensa i representa.

Però després se va convèncer de que, si havia concedit l'indult, era un poder autòcrat i moderador, i no un poder moderador, perquè moderat el mateix poder moderador: el senyor Lerroux.

Dirigitse a n'aqueix li diu que, quan l'anomenaven l'emperador del Paral·lel, creu el que era més, ja que'l té per Emperador paral·lel de la Monarquia. (Rialles).

En Lerroux governa desde fora. En Lerroux té una pistola amb molts canons. Els canons de Madrid, Valencia i Sagorosa, crech que estan oxidats, però el de Barcelona és un portento, sobre tot a jugar pels informes del senyor Portela, que és el que millor coneix l'armament del senyor Lerroux. (Grans rialles).

Llegeix el telegrama que'l senyor Lerroux va dirigir a Barcelona, però que no s'anés a la vaga general, perquè aquesta perjudicaria les gestions d'indult, i califica d'imperial.

Llegeix paragrafs de la premsa radical, després de l'indult, que, tota regiosada, diu que ab un partit, així se pot governar, que ab la vida de Joan Jover, s'ha enterrat an en Maura i an en Canalejas, i altres coses per l'estil.

El senyor Maura ja coneix les carícies sinistres de l'anarquia, que dues vegades s'ha cebat en el seu cos, i s'ha subratllat aquestes paraules que acaba de llegir.

Aquí hi ha un fet, i és que la vaga estava preparada a Barcelona i no sorgí perquè hi hagué indult.

El senyor CANALEJAS.— Això és inexacte.

El senyor MELLA.— Per molt alt que estigui S. S., va a bastar la negativa de S. S. per negar els fets? (Grans murmurs).

Barcelona està molt prop i tots hem parlat ab gent d'allí i hem llegit la seva premsa. (Se podrà negar que estava la vaga preparada i s'esperava sols saber si hi havia o no indult?)

El senyor CANALEJAS.— Això és inexacte. Jo no digui al senyor Lerroux, ni aduix als ministres, que estava concedit l'indult.

El senyor MELLA.— Donchs, allavors, com és que'l senyor Lerroux telefonava a les tres de la tarda d'aquell diumenge que tenia bones impressions i que no hi hagué vaga? (Li havia dit don Alfons? (Rialles)).

Està fora de dubte que aquell indult el concedí la presteja de certs elements. Diu que la por és lo que manté al partit liberal i el poder, que està avuy i tindrà igual que quan morí senyor Sagasta.

El senyor MAURA demana la paraula. El senyor MELLA diu que'l senyor Maura, no sols té de dirigir el seu partit, sino que té de dirigir també als liberals, i que són els més indignes.

Al senyor Maura li diu que des de que està en una posició ha après més d'ocronografia que de política. El senyor Maura li fa portar de la esqua-

ra i encara continua en la curva del canvi.

El partit conservador té que apor-se en el liberal, els avenços del qual tenen, i el partit liberal s'apoya en el republicanisme i per això necessita benevolències de les esquerres. Fins en Pau Iglesias, però extendeix les seves idees col·locant fustes antigues que apoyen en els elements monàrquics que neguen el col·lectivisme per negar tota noció d'Estat.

Li diu al senyor Canalejas que té por perquè sab que es un fracassat i no compta avuy ab més apoyament que'l del poder moderador del senyor Lerroux. No sols ha fracassat S. S., per les contradiccions que ha incorporat contral' seu programa polític, sino perquè, després de censurar la política del senyor Maura, califica de reaccionaria, no s'ha atret a les esquerres i no ha pogut fer paral·lisme de la Monarquia, com va preveure.

Se prorroga aquesta part de la sessió. Diu que l'apoyament dels poders no està en l'apoyament material, sino en el respecte i amor. Així obregué a les Tulleries, ahont primer una cinta blava contenia a les multituds i després no bastaven les alabardes unides dels guardies i dels batallons.

Afegeix que hi ha gent en tots, car està segut que a donat senyor La Cierva està en el ministeri de la Governació, el senyor Lerroux tindria por de disparar la seva pistola. (Rialles).

S'ocupa de la guerra del Rif. Censura el plan militar que all's segueix, preguntant per què no s'han convertit Nador i Selmia en bases d'operacions i per què no s'castiga a les kables rebels. Qui ho ha és que aquest Govern no té plan militar, ni econòmic, ni administratiu al Marrochi. Podria dir moltes coses, però no puch tancar en un episodi del meu discurs.

Aquest Govern està fracassat; es un cadavre inseput; i en aquestes condicions no pot estar en el poder per atendre als greus problemes que han plantejat els incidents de caràcter internacional, que venen desenvolupant-se desde Agadir fins a la Tripolitania. (Molt bé en els carlins i conservadors).

El senyor CANALEJAS li contesta, dient que és un contemplador de totes les idees.

Califica la política antiga la que empla't senyor Mella, al anomenar-la doctrinal per la seva conducció.

Anomena S. S. cobardis, flaques d'ànim a no entregarse als embats passionals per combatre una tendència.

El partit liberal no necessita que S. S. tingui una senyora pel seu perroní. Lo desautoriso en absolut totes les referències de la premsa que ha utilitzat el senyor Mella per produir efecte en la Cambra quan parlava de la influència de cert poder i de indeterminacions del Govern.

El Rey és organisme de moderació en la vida pública, ab conciencia personal, subordinada a la responsabilitat del Consell de ministres. Si'l Rey veu en un ciutadà mèrits bastants per distingir-lo i no proposa al seu consell de ministres, i va aquest a sentir meravelles les seves facultats per la iniciativa del monarca? De cap manera. I no es nostra sols aquesta teoria; sino que la sustenten també les tradicions de Dret.

Exemples de iniciatives dels Reis de Bèlgica i Anglaterra.

Nega que sols en Lerroux demanés l'indult dels reus de Culera. També el demanaren els sectors de Sud i Culera i l'orgue tradicionalista.

Repeteix que fins després de sortir de Culera, fins a Madrid, ni als ministres, digué que'l Rey havia indultat al «Chato de Cuquet». (Rialles).

Afegeix que no té ab els conservadors les intimes relacions que li suposen, ni tampoch aquella distància que molts desitgen.

Adverteix l'interès que hi ha en l'actual debat en establir gran diferència entre el partit liberal i el partit conservador. Si'l partit liberal és el que està fracos, donchs bé; així no hi haurà que imputar-lo al partit, sino a les meves torpeses. (Nó, no, en la majoria).

Contintia dient que'l partit liberal aspira a seguir desenvolupant el seu programa.

Creu que les forces que representen el poder moderador i el poder conservador són tança pròpia que li permet governar ab independència i a d'altra. Clar està que qu'is troba en el poder ha d'oir les veus i aspiracions de totes, de dretes i esquerres.

Prega al senyor Mella li dispensi que no doni més amplietat a sa contestació per trobarse quelcom delictiu de salut i admet per no bausar a la Cambra.

El senyor MELLA rectifica, dient que els partits tenen dos programes: un ideal i altre circumstancial.

Adverteix que'l senyor Canalejas ha confirmat lo que ell deya, de que es un doctrinari. Segurament S. S. quan predica la bona nova de la democràcia per pobles i provincies no deya que faria independència i a d'altra. Clar està que qu'is troba en el poder ha d'oir les veus i aspiracions de totes, de dretes i esquerres.

Afegeix que no hem quedat sense saber si'l monarca té o no iniciatives que poden realitzar-se sense referèndums als ministres, però no des de la minia dels ministres? (Rialles).

El senyor CANALEJAS.— Jo no forjo constitucions.

El senyor MELLA.— Però les interpreta o les vulnera, que és pitjor. (Més rialles).

S. S. ha introduit en son programa lo de les Mancomunitats, que m'han simplicitat, però no les tenia en el programa abans de venir al poder.

Li diu al senyor Canalejas que jo no vaig a definir les relacions entre els dos partits tornants, però soc especador, i més, un ciutadà i un contribuent que té de patir an aquest dos partits. (Rialles).

Deya també S. S. que no admet tutela del partit conservador; però admet la de Lerroux. (Grans protestes de la majoria).

Per a apoyar la seva afirmació torna a llegir el telegrama del senyor Lerroux.

El senyor LERROUX.— Demano la data i l'hora.

El senyor MELLA.— Això no fa falta. Basta veure el contingut del despatx, per descobrir tota la realitat.

Entre protestes de la majoria segueix discorint sobre aquest tema. (Poc, no recorda la reunió de la minia radical, el dia de la crisi penúltima, en la que s'acorda apelar a la vaga general si tornava en Maura al poder? (Què significa això, sino una coacció sobre la regia prerrogativa? Com és que no haven tingut en el curs d'aquest debat una frase de protesta per aquest acord? (Murmurs)).

Acaba repetint que aquest Govern està de cas present.

El senyor CANALEJAS rectifica. En paragrafs de gran violència diu que es un ultratge i lo sagrat de les seves intencions, i afegeix que si'l tingues algun poder secret ab en Lerroux, seria indigne de permaner en el lloch que està.

Censura durament al senyor Mella per acudir a n'aqueixa classe d'arguments

per produir efectes. (Grans i perllongats aplaudiments de la majoria).

El senyor MELLA torna a rectificar i diu, entre freqüents murmurs de la majoria que ell, com qualsevol diputat, té dret a combatre al Govern responsable, i en Canalejas, en ses últimes paraules, lo que fa es coaccional en representant d'una minoria per a que no p...

Insisteix en qu'els radicals han anunciat oficialment la revolució si tornava en Maura, i davant d'això, no pot permaner callat el que el Govern, com ha fet el senyor Canalejas.

Acaba dient a n'aqueix, que en temps no lluny, se confirmaria el seu vaicini a la caiguda dels liberals del poder.

El senyor CANALEJAS diu que ell, en holocauste a la seva fiera governant i per temor de que se'l tiffles de debill, no sacrificaria jamay la vida d'un home.

El senyor MELLA torna a rectificar i diu que l'apoyament dels poders no està en l'apoyament material, sino en el respecte i amor. Així obregué a les Tulleries, ahont primer una cinta blava contenia a les multituds i després no bastaven les alabardes unides dels guardies i dels batallons.

Afegeix que hi ha gent en tots, car està segut que a donat senyor La Cierva està en el ministeri de la Governació, el senyor Lerroux tindria por de disparar la seva pistola. (Rialles).

S'ocupa de la guerra del Rif. Censura el plan militar que all's segueix, preguntant per què no s'han convertit Nador i Selmia en bases d'operacions i per què no s'castiga a les kables rebels. Qui ho ha és que aquest Govern no té plan militar, ni econòmic, ni administratiu al Marrochi. Podria dir moltes coses, però no puch tancar en un episodi del meu discurs.

Aquest Govern està fracassat; es un cadavre inseput; i en aquestes condicions no pot estar en el poder per atendre als greus problemes que han plantejat els incidents de caràcter internacional, que venen desenvolupant-se desde Agadir fins a la Tripolitania. (Molt bé en els carlins i conservadors).

El senyor CANALEJAS li contesta, dient que és un contemplador de totes les idees.

Califica la política antiga la que empla't senyor Mella, al anomenar-la doctrinal per la seva conducció.

Anomena S. S. cobardis, flaques d'ànim a no entregarse als embats passionals per combatre una tendència.

El partit liberal no necessita que S. S. tingui una senyora pel seu perroní. Lo desautoriso en absolut totes les referències de la premsa que ha utilitzat el senyor Mella per produir efecte en la Cambra quan parlava de la influència de cert poder i de indeterminacions del Govern.

El Rey és organisme de moderació en la vida pública, ab conciencia personal, subordinada a la responsabilitat del Consell de ministres. Si'l Rey veu en un ciutadà mèrits bastants per distingir-lo i no proposa al seu consell de ministres, i va aquest a sentir meravelles les seves facultats per la iniciativa del monarca? De cap manera. I no es nostra sols aquesta teoria; sino que la sustenten també les tradicions de Dret.

Exemples de iniciatives dels Reis de Bèlgica i Anglaterra.

Nega que sols en Lerroux demanés l'indult dels reus de Culera. També el demanaren els sectors de Sud i Culera i l'orgue tradicionalista.

Repeteix que fins després de sortir de Culera, fins a Madrid, ni als ministres, digué que'l Rey havia indultat al «Chato de Cuquet». (Rialles).

Afegeix que no té ab els conservadors les intimes relacions que li suposen, ni tampoch aquella distància que molts desitgen.

Adverteix l'interès que hi ha en l'actual debat en establir gran diferència entre el partit liberal i el partit conservador. Si'l partit liberal és el que està fracos, donchs bé; així no hi haurà que imputar-lo al partit, sino a les meves torpeses. (Nó, no, en la majoria).

Contintia dient que'l partit liberal aspira a seguir desenvolupant el seu programa.

Creu que les forces que representen el poder moderador i el poder conservador són tança pròpia que li permet governar ab independència i a d'altra. Clar està que qu'is troba en el poder ha d'oir les veus i aspiracions de totes, de dretes i esquerres.

Prega al senyor Mella li dispensi que no doni més amplietat a sa contestació per trobarse quelcom delictiu de salut i admet per no bausar a la Cambra.

El senyor MELLA rectifica, dient que els partits tenen dos programes: un ideal i altre circumstancial.

Adverteix que'l senyor Canalejas ha confirmat lo que ell deya, de que es un doctrinari. Segurament S. S. quan predica la bona nova de la democràcia per pobles i provincies no deya que faria independència i a d'altra. Clar està que qu'is troba en el poder ha d'oir les veus i aspiracions de totes, de dretes i esquerres.

Afegeix que no hem quedat sense saber si'l monarca té o no iniciatives que poden realitzar-se sense referèndums als ministres, però no des de la minia dels ministres? (Rialles).

El senyor CANALEJAS.— Jo no forjo constitucions.

El senyor MELLA.— Però les interpreta o les vulnera, que és pitjor. (Més rialles).

S. S. ha introduit en son programa lo de les Mancomunitats, que m'han simplicitat, però no les tenia en el programa abans de venir al poder.

Li diu al senyor Canalejas que jo no vaig a definir les relacions entre els dos partits tornants, però soc especador, i més, un ciutadà i un contribuent que té de patir an aquest dos partits. (Rialles).

Deya també S. S. que no admet tutela del partit conservador; però admet la de Lerroux. (Grans protestes de la majoria).

Per a apoyar la seva afirmació torna a llegir el telegrama del senyor Lerroux.

El senyor LERROUX.— Demano la data i l'hora.

El senyor MELLA.— Això no fa falta. Basta veure el contingut del despatx, per descobrir tota la realitat.

Entre protestes de la majoria segueix discorint sobre aquest tema. (Poc, no recorda la reunió de la minia radical, el dia de la crisi penúltima, en la que s'acorda apelar a la vaga general si tornava en Maura al poder? (Què significa això, sino una coacció sobre la regia prerrogativa? Com és que no haven tingut en el curs d'aquest debat una frase de protesta per aquest acord? (Murmurs)).

Acaba repetint que aquest Govern està de cas present.

El senyor CANALEJAS rectifica. En paragrafs de gran violència diu que es un ultratge i lo sagrat de les seves intencions, i afegeix que si'l tingues algun poder secret ab en Lerroux, seria indigne de permaner en el lloch que està.

Censura durament al senyor Mella per acudir a n'aqueixa classe d'arguments

per produir efectes. (Grans i perllongats aplaudiments de la majoria).

El senyor MELLA torna a rectificar i diu, entre freqüents murmurs de la majoria que ell, com qualsevol diputat, té dret a combatre al Govern responsable, i en Canalejas, en ses últimes paraules, lo que fa es coaccional en representant d'una minoria per a que no p...

Insisteix en qu'els radicals han anunciat oficialment la revolució si tornava en Maura, i davant d'això, no pot permaner callat el que el Govern, com ha fet el senyor Canalejas.

Acaba dient a n'aqueix, que en temps no lluny, se confirmaria el seu vaicini a la caiguda dels liberals del poder.

El senyor CANALEJAS diu que ell, en holocauste a la seva fiera governant i per temor de que se'l tiffles de debill, no sacrificaria jamay la vida d'un home.

El senyor MELLA torna a rectificar i diu que l'apoyament dels poders no està en l'apoyament material, sino en el respecte i amor. Així obregué a les Tulleries, ahont primer una cinta blava contenia a les multituds i després no bastaven les alabardes unides dels guardies i dels batallons.

Afegeix que hi ha gent en tots, car està segut que a donat senyor La Cierva està en el ministeri de la Governació, el senyor Lerroux tindria por de disparar la seva pistola. (Rialles).

S'ocupa de la guerra del Rif. Censura el plan militar que all's segueix, preguntant per què no s'han convertit Nador i Selmia en bases d'operacions i per què no s'castiga a les kables rebels. Qui ho ha és que aquest Govern no té plan militar, ni econòmic, ni administratiu al Marrochi. Podria dir moltes coses, però no puch tancar en un episodi del meu discurs.

Aquest Govern està fracassat; es un cadavre inseput; i en aquestes condicions no pot estar en el poder per atendre als greus problemes que han plantejat els incidents de caràcter internacional, que venen desenvolupant-se desde Agadir fins a la Tripolitania. (Molt bé en els carlins i conservadors).

El senyor CANALEJAS li contesta, dient que és un contemplador de totes les idees.

Califica la política antiga la que empla't senyor Mella, al anomenar-la doctrinal per la seva conducció.

Anomena S. S. cobardis, flaques d'ànim a no entregarse als embats passionals per combatre una tendència.

El partit liberal no necessita que S. S. tingui una senyora pel seu perroní. Lo desautoriso en absolut totes les referències de la premsa que ha utilitzat el senyor Mella per produir efecte en la Cambra quan parlava de la influència de cert poder i de indeterminacions del Govern.

El Rey és organisme de moderació en la vida pública, ab conciencia personal, subordinada a la responsabilitat del Consell de ministres. Si'l Rey veu en un ciutadà mèrits bastants per distingir-lo i no proposa al seu consell de ministres, i va aquest a sentir meravelles les seves facultats per la iniciativa del monarca? De cap manera. I no es nostra sols aquesta teoria; sino que la sustenten també les tradicions de Dret.

Exemples de iniciatives dels Reis de Bèlgica i Anglaterra.

Nega que sols en Lerroux demanés l'indult dels reus de Culera. També el demanaren els sectors de Sud i Culera i l'orgue tradicionalista.

Repeteix que fins després de sortir de Culera, fins a Madrid, ni als ministres, digué que'l Rey havia indultat al «Chato de Cuquet». (Rialles).

Afegeix que no té ab els conservadors les intimes relacions que li suposen, ni tampoch aquella distància que molts desitgen.

Adverteix l'interès que hi ha en l'actual debat en establir gran diferència entre el partit liberal i el partit conservador. Si'l partit liberal és el que està fracos, donchs bé; així no hi haurà que imputar-lo al partit, sino a les meves torpeses. (Nó, no, en la majoria).

Contintia dient que'l partit liberal aspira a seguir desenvolupant el seu programa.

Creu que les forces que representen el poder moderador i el poder conservador són tança pròpia que li permet governar ab independència i a d'altra. Clar està que qu'is troba en el poder ha d'oir les veus i aspiracions de totes, de dretes i esquerres.

Prega al senyor Mella li dispensi que no doni més amplietat a sa contestació per trobarse quelcom delictiu de salut i admet per no bausar a la Cambra.

El senyor MELLA rectifica, dient que els partits tenen dos programes: un ideal i altre circumstancial.

Adverteix que'l senyor Canalejas ha confirmat lo que ell deya, de que es un doctrinari. Segurament S. S. quan predica la bona nova de la democràcia per pobles i provincies no deya que faria independència i a d'altra. Clar està que qu'is troba en el poder ha d'oir les veus i aspiracions de totes, de dretes i esquerres.

Afegeix que no hem quedat sense saber si'l monarca té o no iniciatives que poden realitzar-se sense referèndums als ministres, però no des de la minia dels ministres? (Rialles).

El senyor CANALEJAS.— Jo no forjo constitucions.

El senyor MELLA.— Però les interpreta o les vulnera, que és pitjor. (Més rialles).

S. S. ha introduit en son programa lo de les Mancomunitats, que m'han simplicitat, però no les tenia en el programa abans de venir al poder.

Li diu al senyor Canalejas que jo no vaig a definir les relacions entre els dos partits tornants, però soc especador, i més, un ciutadà i un contribuent que té de patir an aquest dos partits. (Rialles).

Deya també S. S. que no admet tutela del partit conservador; però admet la de Lerroux. (Grans protestes de la majoria).

Per a apoyar la seva afirmació torna a llegir el telegrama del senyor Lerroux.

El senyor LERROUX.— Demano la data i l'hora.

El senyor MELLA.— Això no fa falta. Basta veure el contingut del despatx, per descobrir tota la realitat.

Entre protestes de la majoria segueix discorint sobre aquest tema. (Poc, no recorda la reunió de la minia radical, el dia de la crisi penúltima, en la que s'acorda apelar a la vaga general si tornava en Maura al poder? (Què significa això, sino una coacció sobre la regia prerrogativa? Com és que no haven tingut en el curs d'aquest debat una frase de protesta per aquest acord? (Murmurs)).</

Al acabar fou molt aplaudit per la gran concurrencia que assistí al acte.

La casa Lacomme Germans, Passeig de Sant Joan, 44, acaba d'inaugurar una gran exposició de Lavabos, Banys, Escalfadors, Vaters, etc., en alguns models anglesos i americans, preus molt ventajosos. Recomanam a visita.

La secció de Pedagogia del Gremi de Professors particulars de Catalunya que's reuní el primer diumenge de cada mes a les deu del matí, en son local social, fa públic que la sessió del mes de febrer tindrà lloc demà, divendres, a les onze del matí, estudiant els treballs: un de la societat acadèmica donya Assumpció Mascardo, i altre del secretari don Francisco de P. Costa.

Foto-Glioc-Kola-Lectinat, cura del Dr. B. Doménech. Ronda Sant Pau, 71.

L'Institut de Cultura i Biblioteca Popular per la Dona, Elisabets, 12, posa en coneixement de les seves associades que desde avuy, primer de febrer, poden passar per la Secretaria a recollir el títol de socia, totes les que tinguin complert el plaç reglamentari de la seva inscripció.

Consentint en aquest mes la classe de Gimnàstica Sueca, demà, divendres, a les tres de la tarda, se tindrà una fotografia de totes les alumnes ab el vestit de uniforme de la gimnàstica, procedint-se a la inspecció i acceptació de totes les que hi prenen part.

El dia 4, a dos quarts de cinc en punt de la tarda, tindrà lloc la rifa de figurins que tots els primers diumenges de mes s'efectua entre les associades presents.

El desequilibri nerviós, la neurastènia, histèria, debilitat, anèmia i desordres de la nutrició, se curen ab el Dinamogeno Sáiz de Carlos.

L'Institut Català d'Historia Natural celebrà la sessió ordinària corresponent al present mes, avuy, dijous, a dos quarts d'onze de la vetlla, en son local social, Paradís, 10, primer, segona.

Nous diels per gramofon Ven y ven, Casta Susana, Molinos, etc. G. Sta. Agna, 21.

A l'Associació Social Popular hi donà don Miguel Sastre sa conferència sobre «La Associació Internacional per la protecció legal dels treballadors. Son origen, sa historia i sos fins».

Començant a assistir la situació dels obrers desde la desaparició dels grans fins a la conferència internacional de protecció obrera convocada per Guillem II d'Alemanya i celebrada a Berlín el 15 al 26 de març de 1890 i a la construcció d'aquesta Associació Internacional.

Va explicar sa organització, treballs i publicacions d'ella, l'organització i principals treballs realitzats per les seccions nacionals, especialment la espanyola i el grup català, fa poc constituit, i al qual li està encomanada una gran missió a complir.

L'orador fou molt aplaudit.

Lavabos, Waters, Banyeres, Models nous. — Preus reduïts. Jaume Sauret.

A les dues de la matutina, dos individus que may tenen son, han mogut un gran escandol per qüestions de joch en un cafè del carrer de Sant Pau, estant que degenera en batalla a pinya seca, resultant un dels de 26 anys, habient el carrer de Sant Rafael, ab lesions d'alguna consideració a la cara i mans, i l'altre, de 21 anys, veu del carrer del Príncep de Viana, ab contusions al nas y cara.

Van ser curats al dispensari y portats a la delegació.

Un botiguier de l'Argenteria va fer agafar a un minyó de 30 anys, veu del carrer de Sant Pau, per haver tractat de furtar dos paquets de samarretes y mitjons.

A les deu del matí s'ha declarat foc al dipòsit de llenya del escorçador general de porchs.

Hi han quedat els bombers d'Hostafranca y Sant Pau y l'autoritat central, y en poca estona han apagat l'incendi, no sense que hagués destruït bona part de la llenya y un tros del sostre.

Hi han anat també l'alcalde y el president d'escorçadors senyor Rosés.

«Barcelona». Guia general de la ciutat y numerada de sos principals carrers. Es l'opinió que usen els guardies urbans y municipals. Adquireixen en kioscos y llibreries. Es económica y de petit volum.

En el teatre Espanyol se celebrà el pròxim dissabte, dia 3, el gran ball de disfresses, concursos de roses, organitzat per la Casa d'Argenteria. El ball estarà esplèndidament adornat com en l'anterior y la elegant societat hi acudirà ab capriciosos trajos.

L'organitzador, senyor Canadell, ademés dels premis que donarà el jurat, obsequiarà ab «bouquets» de roses, com símbol del ball, a totes les senyores que's presentin disfressades ab distinció y elegància.

Serveys prestats pel Cos de Moços d'Esquadres de Barcelona durant el mes passat.

Per danys a la propietat, 22 denuncies; reclamacions judicialment, 6 denuncies; per furt, 25; per faltes a la moral, 16; per robu, 12; per insult y intent d'agressió a una armada, 1; per infrigir la llei del caga, 5; per baralles y ferides, 5; per amenaças de mort, 1; per ingregar arma de foc, 1; desertor del exerci, 1; per escandol a la via pública, 3; per insult y insultar a un funcionari, 1; per robar, 4; fugat del Manicomio de Sant Pau, 1; per emborratallat de robu, 1; total, 107.

En Junta general ordinària celebrada per l'Associació Artística de joventut y Plateria quedaren designats per constituir la Junta directiva y Comissió del Montepio, els senyors que a continuació s'expressen:

President, don Josep Carreras Nolla; vis-president, don Eduard Albes Maties; tesorero, don Manuel Boix Clarina; comptador, don Josep Terraza Carri; bibliotecari, don Eduard Ferrer Casanovas; secretari, don Antoni Sans Gual; vis-secretari, don Francisco Giménez Comagat; vicesecretari, don Joan Fabre; gas Castells, don Domingo José Pacheco; hategu, don Modest Morató Rebotés; don Pere Roca Fabregat.

Comissió del Montepio.—Director, don Francisco Sans Farrós; secretari, don Josep M. Ruiz Cerezo; tesorero, don Adolf Valencia Garrido; visitadors: don Domingo Felisac Mirambell, don Joaquim Jordà Bolas, don Joan Martí Pallarès, y don Enric Ballester Toldrà; president arbitratge, don Joaquim Oms Ortells.

Lo del aliar de Terrassa.—Una comissió composta de representants de distintes societats culturals, polítiques y artístiques de Terrassa, ha visitat aquest matí al senyor Bisbe, demanant-li la suspensió de les obres de reforma del altar barroc de la iglesia del Sant Esprit en aquella ciutat. El prelat, ben disposat, ha escollit als comissionats, promettent donar a l'assumptu una satisfactoria solució.

Al local de l'Unió Gremial se reuniren ahir nombrosos representants dels pobles agraristes per tractar de la qüestió de les contribucions, y després de lamentar la lentitud oficial en resoldre tan important assumpte, se convocà en celebració el dilluns un gran miting al Bosch, a les tres de la tarda, dirigint-se després en manifestació a l'Ajuntament y al Govern civil, y telegrafiant als diputats per Barcelona y quifos de grups polítics, pera que apoyin les gestions que's fan.

En cas de que aquestes fossin inútils, se pendran mides més enèrgiques, indicant entre altres, el tancament de

botigues, inclosos les de queviure.

Ahir mateix s'expediren telegrames als diputats per Barcelona, als quefies dels partits conservador y jaumista, als senyors Azcarate y Ventosa y Calvell, al quefies del Govern y al ministre d'Hisenda.

La Societat Barcelonina d'Amichs de la Instrucció celebrà sessió general ordinària el dia 3 del corrent, a dos quarts de deu de la nit, al Foment del Treball Nacional.

En la sessió de la junta general celebrada'l propassat diumenge, al Foment del Treball Nacional, s'obrida conegut el calorós elogi que la presidencia tribuà a l'actuada gestió de don Rosend Partagás, com a president de la Comissió de Govern Interior, per la qual proposà un senit vot de gracies que merequí l'unaním aculliment de la junta general.

Ab motiu de la visita que feren els senyors Dato, visconde de Eza, general Marvá y Prado, Palacio, a l'Escola Industrial, s'han creat els següents telegrames:

«Excmo. señor don J. Canalejas, presidente Consejo; y Excmo. señor don A. Jimeno, ministro de Instrucción Pública.—Acabamos de visitar Escuela Industrial donde está instalado Museo Social, y recorriendo todas sus espléndidas dependencias, consideramos prestar emnente servicio al país el Gobierno que dispense todo el necesario apoyo a las pretensiones del Patronato de dicha Escuela.—Eduardo Dato, vizconde de Eza, Prado Palacio, general Marvá».

«Eduardo Dato.—Recibo telefonema autorizado por su respetable firma y la de los dignos señores vizconde de Eza, general Marvá y Prado Palacio, fando el ministro de Instrucción Pública como yo abundamos en su criterio, considero dignas de atención las pretensiones del Patronato de la Escuela Industrial.—El presidente Consejo de ministros».

«E. Dato.—Lo hechi por mí antes de ahora, es garantía suficiente de lo que estoy dispuesto a hacer a favor de la Escuela de que V. y demás señores, me hablan, en el cumplimiento de este deber, tendrá el Gobierno especial satisfacción.—El ministro de Instrucción Pública».

S'ha dirigit al senyor Ventosa y Calvell el següent telefonema: «En nom de molts pares, li preguem s'oposi a l'implantació de la ley de reducció de la plantilla de la Escuela de los Cortes.—Palleja, Cortés, Llorens, Fontanals».

En igual sentit s'ha telefonat als senyors Llorens, García Berlanga, Carner y altres y als senyors bisbe de Jaca y Bosch, s'els ha felicitat per les seves interpelacions sobre aquest punt.

L'Academia de Jurisprudencia y Legislación se proposa realisar en el present curs, l'estudi de les reformes que podrien introduir-se en l'administració de justícia, pera que fós més ràpida y econòmica en l'actualitat. Segurament se pendran com a base pera la discussió, les reformes que don Angel Ossorio y Gallardo proposa en l'article que ab el títol «El secretariado judicial» publicà en el número d'agos últim en la Revista general de Legislación y Jurisprudencia.

Se'ns demana la publicació d'aquest solí:

Se convoca a tots els minyons del actual reemplac, aixís com també als seus pares, a una reunió que, pera pendre acords definitius sobre la indegna aplicació de la nova ley de reclutament, tindrà lloc, demà, divendres, a dos quarts de deu de la nit, al Centre Autonomista de Dependents del Comerç y de la Industria, Comtal, 35.

La Secció de Fotografia del Centre Excursionista de Catalunya, va realisar l'anunciada excursió a Terrassa.

Junts ab els excursionistes terrassencs varen visitar els antics temples de Santa Maria, Sant Miquel, Sant Pere, y les ruïnes del castell d'agut nom.

Varen treure'n molts claxes, aixís com també dels notables retalles guardats a la casa rectoral.

En la sessió acadèmica que celebrà avuy, dijous, a les set de la nit, en son local, Lauria, 15, la Societat Mèdic-Farmacèutica dels Sants Cosme y Damà, continuà la discussió del tema pendent, disertant sobre'l mateix els doctors Puigador y Claudi Bassols.

GRACIA.—En la Junta general celebrada el passat dia 28 de janer, a l'Ateneu Obrer, va constituir-se la Directiva de la següent manera: President, don Josep Ferrer Batlle; vis-president, don Lluís de Abalo; secretari, don Antoni Maltés; vis-secretari, don Josep Sabatés; tesorero, don Antoni Conde; comptador, don Guillem Carreras; president de la comissió d'Ensenyament, don Orestes Llorens; y vocals, don Lluís Alier, don Manuel Gual, don Josep Puig, don Enric Palleja, don Jaume Redondo, don Longino Lamarcha, don Adolf Roura y don Ricard Prieto.

SANT GERVAIS.—El passat diumenge va celebrarse a l'Agupació de Quartets «La Filantropia», Junta general pera renovar la seva Directiva, quedant aquesta constituïda de la manera següent:

President, don Lluís Homí; vis-president, don Joan Valls; secretari, don Vicens Serra; vis-secretari, don Francisco Codofier; tesorero, don Enric Saura; comptador, don Antoni Venós; arxiver, don Josep Clia; vocals, don Marí Carabí, don Manuel Sebastià, don Eugeni Roca y don Angel Calvera.

SANT ANDREU.—A Beneficé dels fills de Sant Andreu que luiten al Rif, el propassat diumenge la companyia que dirigixen els senyors Quintana y Gualch va donar una espléndida festa festiva, representant la obra de vol de Josep Morató «Les Arrels» y l'aplaudí ab comedia «Un cop d'estat». La festa va verres molt concorreguda.

SANS.—El Consell Directiu de l'Orfeó de Sans el compondran durant l'any present els senyors Francesch Fullà, president; Ignasi Ratera, vis-president; Magí Baulés, secretari primer; Joan Castell, secretari segon; Lluís Salvador, tesorero; Pere Balafà, comptador; Manuel Rabassa, bibliotecari; y Joan Mercader, Baltasar Jardi y Josep Cantarell, vocals.

HOSTAFRANCHS.—La Junta Directiva de la Reunió Familiar Instruïva, en la sessió del 21 del corrent mes de janer, ha quedat constituïda en la següent forma:

President, don Pere Marqués; vis-president, don Antoni Macià; secretari, don Ignasi Ratera; vis-secretari, don Evely Valtas; tesorero, don Josep Tomás; bibliotecari, don Josep Castella; vocals, don Ramon Avellà, don Joan Leocor y don Lluís Vidales.

DE FORA

«Ben aviat el Santuari de Nurià garrà d'una millora importantíssima, se'ns se desprèn de treballs que fa'l díficilissim Administrador mossen Eudalt Batlle. Se tracta d'instaurar la electricitat. Això desprèn d'un reglament que acabem de llegir, en què's fa avançament la petició d'un salt d'aigua per produir energia elèctrica; petició formulada per l'esmentat Administrador de Nurià, ben volgut amic nostre.

—La Junta Municipal de

la infancia y de repressió de la Mendicitat, de Figueres (Empordà), ha publicat la Memoria de sa gestió durant l'any 1911.

Ha recollit 14.764.799 pessetes, y ha gastat 13.165.166 pessetes.

Ha auxiliat a un promitg diari de 116 persones, pobres.

En la protecció a la infancia ha ingressat 1.398 pessetes, y n'ha gastat 742.85.

Publica la llista de suscriptors voluntaris a l'obra benèfica.

El nou Reichstag

Serà el dia 7 de febrer que, reunit el nou parlament, se constituirà per primer cop dins la Cambra alemanya una majoria. És, en efecte, costum d'aquella política que la primera presidencia no s'otorga a un representant del partit governant y això's comprèn per tal que no hi hà un partit governant—sinó que la elecció dels diputats y correspon, naturalment, al grup més nombros, en el cas present als socialistes. Però, com que per la forosa relació en que ha d'estar el president que representa la Cambra ab la Casa reial, se comprèn que un socialista està molt incapacitat pera ocupar aquest lloc, res tindrà d'extrany que, reunit tots els partits burgesos, la indicació que's ha fet la «Kölnische Zeitung», tressin pera president un representant d'aquests partits burgesos, y aleshores en l'elecció de la persona veurà l'orientació de la majoria que l'havia elegit y quina significació anava a predominar dins d'aquesta majoria.

Mentres arriba aquest moment y mentres els alemanys de tot el mon celebren el 55è aniversari del seu emperador, l'opinió alemanya—sobre tot la que fins ara havia dirigit la política y singularment la política exterior—no pot desaprovar-se completament. Aquest nou Reichstag hont els socialistes representen 110 vots, el Centum i els següents, però ja distanciat ab 93, y els conservadors han baixat a 42 diputats de 62 que eren, té en alarma als homes que fins avuy havien governat l'Imperi. Y com que, segons també passa a Espanya, la política exterior no pot revolucionar, o canviar essencialment, la política interior, els 110 diputats socialistes son un pur obstacle, una força merament negativa, que tanca les iniciatives governamentals, sense obrir-los, un altre camí per hont poguessin discurrir.

Ja en un altre article deya que's 4 milions y quart de vots socialistes (o son de quatre milions y quart de vots perfectes y disciplinats partidaris d'aquest sistema social; son, sens dubte, la expressió d'un general palear engendrat per la política imperial, y agudisat per les conseqüències econòmiques y socials d'aquesta política. Però, així y tot, el fet de que'l socialisme hagi triomfat en cinc dels sis districtes berlinesos, a Munstir, a Dresden, a Breslín, a Düsseldorf, a Stuttgart, a Frankfurt a Magdeburg, a Stettin, a Königsberg, a Bremen, a Halle, a Lübeck, a Colonia, la ciutat mare del Centre, y fins a Potsdam—la ciutat dels reis prussians, y fins fa poc la residència del Kronprinz—explica la perplexitat y el temor ab que obriran el nou Reichstag els polítics alemanys.

S'hauran de formar, donchs, majories noves que tindran per base canviar les contingencies que la política ofereixi. S'anuncien com a possibles una majoria del Centre y els socialistes contra's gastos militars. Això de totes maneres no es fàcilment viable, donats els antecedents de la política alemanya. Els gastos militars projectats faran necessaria una nova reforma financiera que consistirà essencialment en l'impost sobre les herències, rebuixat pel bloc negre-blau, y es permet creure que la possible intelligència socialista-catòlica tingui per fi evitar aquest impost, fent innecessaris els nous recursos.

Per a ferse càrrec d'aquesta possibilitat de formar majories ab elements tan heterogenis, cal recordar que a Alemanya el Reichstag és una Cambra més aviat consultiva, que no pas ab poder legislatiu. Unes eleccions tan marcades d'esquerra haurien determinat a Anglaterra y fins en països de regimne menys pur una transformació tan radical com la que portaren a la política anglesa les eleccions de 1906; però a Alemanya el canceller no segueix els canvis de la opinió manifestats en el sufragi, segueix la conducta que personalment li sembla millor. Unicament la falta de confiança de la corona l'obligà a deixar el seu lloc y s'ajuda en sa tasca d'aquell que li convé entre's grups polítics. Aquesta situació de dret està consolidada per la realitat, car no hi hà en el Reichstag cap mudi d'opinió que reunís una majoria; per tant, és impossible l'govern parlamentari. Es per aquesta raó que la composició del Reichstag no implicarà canbi en la política interior. Implicarà una major dificultat en la tasca de director de la política que té'l canceller per la menor força de les minories en que pot ajutarse tant dintre del Parlament, com en la pinió, per un el cas més desesperat, tot se reduirà a una dissolució del Parlament que no provocarà a Alemanya cap agitació perillosa.

Si aquestes son les conseqüències en la política interior, no cal dir que serien menors encara en la política internacional. El candidat triomfant per Potsdam, el socialista Liebknecht, deya, al tindre noticia del seu triomf, que la victoria socialista a Berlín assegurava la pau d'Europa. Lo qual resulta una sortida de tota importància de cap mena, y tothom dintre y fora d'Alemanya, pot més fora que dintre, creu que el cas no alterarà els seus plans de diplomàtics alemanys per la victoria socialista.

R.

proposi lo que convingu fer pera honrar la memoria del Maragall.

Demana consignació a Hisenda pera allargar la clauverera de la Travessera fins al quarter nou.

Modificar la font del carrer de la Mare de Deu del Coll, encara que no hi hagi.

Passar al senyor Carreras la queixa sobre la duplicació de carrers de la Riera de Magoria.

Aprovar els projectes de numeració nova del passeig don Colón y de la Travessera.

Se van fer mocions demanant una font y un arch voltat ab encanament Padilla, Bergues de les Cases; que's prengui possessió del edifici del am del Tibidabo que pertany a Barcelona; que s'acabi la xarxa de clauvereres; que's fassin algunes millores urbanes a Sant Andreu y a Horta, a petició dels veïnats que s'adobet l'intransitable carretera del Hipòdrom.

El president del «Orfeó Filarmònic» de Cerdà ha comunicat que aquesta entitat musical arribarà el dia 15.

Han complimentat al alcalde, el president del Institut d'Estudis Catalans y el primer tinent alcalde de Valencia don Francisco Banquells.

La comissió de Governació ha acordat concedir el Palau de Belles Arts pera'l Congrés de la Llibertat, y pera el Congrés y exposició internacional de Higiene escolar.

El «Butlletí» de la Cambra de Venedors dels mercats perla dels 38 llocs de venda del mercat de Sant Antoni, departament de l'expeixateria, llochs que han sigut cedits d'una manera no bon xich estranya, sense tenir en compte el precedent que's va establir al mercat de Sant Jaume.

No estaria de més que la comissió d'Hisenda marqués d'aclarir lo que ha hagut si s'ha faltat, pera exigir les responsabilitats degudes, y si tot ha anat legal, pera satisfacció dels que dubten.

Durant el mes de Desembre passat, se subministraren a la Casa de Lactancia gratuita, 14.445 litres de llei a 430 criatures, essent 30 les ingressades durant el mes (14 bones, 16 malalts).

Hi hagué 43 baixes, y sols 3 ho foren per defunció.

Totes les criatures, excepte 5, experimentaren augment de pes.

Al consultori de criatures foren assistides 294 y vacunades 3.

La secció zoològica practicà 500 serveys y foren assistides 126 parteres, havent nascut 124 criatures vives y cinc mortes.

Els venedors del mercat de la Revolució han presentat una instancia a la Comissió d'Hisenda demanant no ser traslladats a l'Abadía, però en cas de que s'acordés l'Abadía, demanen que no's fassin fins que estiguin acabades les obres y reformes que té en projecte l'Ajuntament.

Duen els venedors que, de verificarse anàl trasllat, s'irrogarien greus perjudicis, perquè, quan se fan obres als mercats, el públic no ha va per les moxesties que ocasionen.

Han acabat d'una manera satisfactoria els treballs experimentals que, desde fa alguns dies, practicava'l subdelegat del Cos de mancebats senyor Suredas, en el bestiar boví y de llana, dirigit a la comprovació d'una vacuna contra la «Glosopepsia».

Si a les proves oficials pròximes a verificarse, s'obtenen tan positius resultats com els alcançats fins ara per dit mancebat, podrà considerarse com resolt un problema de vital interés pera la riquesa pecuària municipal.

MÉS TELEGRAMES Y TELEFONEMES DE «LA VEU DE CATALUNYA»

(PER TELEFON)

Cap a Barcelona

Ab l'express d'aquesta tarda ha sortit cap a Barcelona els senyors Bertrán y Mustu y Plaia.

Notes del Palau

Donya Maria Guerrero y don Ferrán Díaz de Mendoza, han complimentat a la reial familia.

Ha sortit cap al Ferrol el personal palatí que s'avença pera preparar allí els serveys de la Cort.

També ha marxat l'oficial primer de la Inspecció general dels Reys Palaus.

En treure especial ha sortit el Rey cap al la Flamenca, ahont ha passat el dia de caça, acompanyat dels prínceps de Battenberg, els marquesos de la Mina y Viana, el comte de Maceda y altres.

A les set ha tornat.

El dia de la Candelera hi haurà capella pública al palau.

Lo de Portugal

Madrid, 1, 1230 matutina.

En les passades de l'agres se comentaven molt aquesta nit les noticies de Portugal.

Circulaven ab insistència rumors de que el qüefe de l'Estat portugués havia sigut objecte d'un atentat, però la noticia no ha tingut confirmació, declarant així el senyor Canalejas, qui no havia rebut cap nou informe de Lisboa.

Les noticies que publica la premsa son contradictories; uns periòdics les hi treuen importància, y altres agaven els successos, arribant algun periòdic, com «La Noche», a recollir el rumor, encara que ab tot gènere de salvatges, de que el Govern ha acordat enviar a Portugal un barco de guerra, pera vetllar pels interessos dels espanyols.

El ministre de Portugal a Madrid ha declarat a un periodista que l'ha visitat avuy, que totes quantes alteracions han sigut registrades en aquesta dies, han sigut promogudes pel comitè revolucionari monàrquic resident a l'extranger, ab la cooperació dels elements anàrquics.

Els socialistes portuguesos amen la República, y sols se preocupen de obtenir ventajats que'l regimne republicà està disposat a concedir.

Ha acabat afirmant que la situació de la nova República és florent y que compta ab grans simpaties entre totes les nacions.

«La Epoca», diu:

A Portugal, especialment a Lisboa; que avuy un dels principals centres d'acció del revolucionarisme internacional, se conspira públicament, descaradament, contra l'ordre social a Espanya.

Els revolucionaris, amos del poder a Fransa y a Portugal, somnen ab excendre la seva acció a totes les nacions llatines, y han imaginat que disposant de dues dels principals centres d'acció del revolucionarisme internacional, se conspira públicament, descaradament, contra l'ordre social a Espanya.

Els revolucionaris, amos del poder a Fransa y a Portugal, somnen ab excendre la seva acció a totes les nacions llatines, y han imaginat que disposant de dues dels principals centres d'acció del revolucionarisme internacional, se conspira públicament, descaradament, contra l'ordre social a Espanya.

Els revolucionaris, amos del poder a Fransa y a Portugal, somnen ab excendre la seva acció a totes les nacions llatines, y han imaginat que disposant de dues dels principals centres d'acció del revolucionarisme internacional, se conspira públicament, descaradament, contra l'ordre social a Espanya.

Els revolucionaris, amos del poder a Fransa y a Portugal, somnen ab excendre la seva acció a totes les nacions llatines, y han imaginat que disposant de dues dels principals centres d'acció del revolucionarisme internacional, se conspira públicament, descaradament, contra l'ordre social a Espanya.

Els revolucionaris, amos del poder a Fransa y a Portugal, somnen ab excendre la seva acció a totes les nacions llatines, y han imaginat que disposant de dues dels principals centres d'acció del revolucionarisme internacional, se conspira públicament, descaradament, contra l'ordre social a Espanya.

Els revolucionaris, amos del poder a Fransa y a Portugal, somnen ab excendre la seva acció a totes les nacions llatines, y han imaginat que disposant de dues dels principals centres d'acció del revolucionarisme internacional, se conspira públicament, descaradament, contra l'ordre social a Espanya.

Els revolucionaris, amos del poder a Fransa y a Portugal, somnen ab excendre la seva acció a totes les nacions llatines, y han imaginat que disposant de dues dels principals centres d'acció del revolucionarisme internacional, se conspira públicament, descaradament, contra l'ordre social a Espanya.

Els revolucionaris, amos del poder a Fransa y a Portugal, somnen ab excendre la seva acció a totes les nacions llatines, y han imaginat que disposant de dues dels principals centres d'acció del revolucionarisme internacional, se conspira públicament, descaradament, contra l'ordre social a Espanya.

Els revolucionaris, amos del poder a Fransa y a Portugal, somnen ab excendre la seva acció a totes les nacions llatines, y han imaginat que disposant de dues dels principals centres d'acció del revolucionarisme internacional, se conspira públicament, descaradament, contra l'ordre social a Espanya.

Els revolucionaris, amos del poder a Fransa y a Portugal, somnen ab excendre la seva acció a totes les nacions llatines, y han imaginat que disposant de dues dels principals centres d'acció del revolucionarisme internacional, se conspira públicament, descaradament, contra l'ordre social a Espanya.

Els revolucionaris, amos del poder a Fransa y a Portugal, somnen ab excendre la seva acció a totes les nacions llatines, y han imaginat que disposant de dues dels principals centres d'acció del revolucionarisme internacional, se conspira públicament, descaradament, contra l'ordre social a Espanya.

Els revolucionaris, amos del poder a Fransa y a Portugal, somnen ab excendre la seva acció a totes les nacions llatines, y han imaginat que disposant de dues dels principals centres d'acció del revolucionarisme internacional, se conspira públicament, descaradament, contra l'ordre social a Espanya.

Els revolucionaris, amos del poder a Fransa

Pàgina Artística de LA VEU

Excavacions y troballes.-Art antich y modern.-Pedagogia artistica.-Museus y Coleccions.-Art nacional y extranger.-Curiositats barcelonines.-Ressenya de conferencies.-Exposicions locals y forasteres.-Llibres y Escoles. Noticies de concursos y de tot lo que pugui interessar als artistes y als industrials d'art

111

«L'Abundancia», de Le Fauconnier

Pel Cubisme a l'Estructuralisme

«His artistes son uns numeradors incoherents.»
(L'ESPRESSO)

«... Que l'expressió d'impressió y d'aportació, no és la mateixa, no és la mateixa, no és la mateixa. Definició, compta, mesura...»
(D'UN LLIBRE ESTIMAT.)

Ante tot, si'nt pla, els ulls al sostre de casa teua. En la major part dels casos, una superfície plana, guarnida, pintada: es el plafó o el cel·lós-ras, però d'una manera tan castellanada, mazonant... Però aquesta superfície no és més que una coberta, sense cap utilitat a la construcció. Els veritables elements constructius, indispensables al bastiment y equilibri, s'oculten al darrere, les vigues, deixades al nu en edificis pobres y cases de pagès, són curiosament amagades a les cases dels senyors, perquè s'ha entès, per llarga estona, que la franquicia ruda ab que aquelles duen y subratllen el joch del pes y la resistència, ofensa els pols esgarrats.

Alguns renovadors arquitectes, empero, enamoratats precisament de la franquicia, no han temut deixar al nu les vigues, y revelar en altres detalls l'element constructiu, aduixant en la decoració de les cases més elegants... Quina ganysia! durant el temps d'admiració, la ganysia de les bones senyores logateres! Però aquells saben que al joçar a això, restaven, no tan sols dins el pintoresch del color local—que aquesta hauria estat: quidiat marcescible—, però també dins el sentit de les més pures tradicions clàssiques—lo qual ja és bona garantia d'entendiment.—Saben que la significació de l'art d'orient y lo que fa son valor eminent, la seva mètrica de les vigues (i de son apoy es descoberta a l'exterior per la professa de les mètopes entre les triglifes, però també la grave columna, ja petra o marfona, resta canelada y en fondida de molitres, per recordar la columna primitiva, en qu'els tronchs de arbre s'agrupaven y encolaven, oloresos encara d'olor del bosc).

Tot lo dit, lector, es per prevenirnos, que no anessim a fer massa depressa, davant els primers assaigs d'un art pictòric asceticament constructiu, la ganysia de les bones senyores logateres, alguns ens enlla, davant els primers sostres ciutadans ab vigues, que esguarden sos ulls... Si ens havem avessat a l'absència del plafó en els sostres, i no ens podem avesar un dia a l'absència d'ambient, d'aire, de color, d'aparència corpòria en una pintura? Si no's ofen, abans es pla, en una habitació o en una fatxada, veure un problema de mecànica, no escamotejat, sinó francament, subratlladament plantejat y resolt, no cal esperar que'n arribi a plaure també mateix joch intel·lectual, i volent d'una superfície... Jo crech que no, al menys a nosaltres, els llatins; y en donant les rahons desseguida. Però crech també que, a menys de que sia totalment desprovist de passió per les coses espirituals, no cab assistir sense emoció a aquests inicis d'un moviment artistic, nodrit de les més substancials rahons y que pervindrà, tal volta, a ésser respecte de les accions, respecte de les limitacions, respecte de les ultrances acuals, un cop elles venudes y superades, lo que, respecte al cristianisme poch exemplar d'un Simón Estilita, fou més tant el cristianisme, plenitich de valors humans, de Gregori VII, de Tomas de Aquino y del Alighieri.

Ni's pot dir qu'els Estilites del Cu-

bisme actual, sien uns començadors en absolut, manquen de tradició. No vull ja parlar de l'arquitectura; no vull parlar de la escultura, que donaria significatius precedents en ses constants y preferents recerques de pesos y volums. Deixem estar també per l'instant els epicis, dels quals sabem tan poch, y respecte dels quals tota crítica, estètica es constantment embolada per l'amoinadora confusió entre la pintura y l'alfabet. No volem tampoch retreure'ls bigantins, que si's fa això, els cubistes s'enfaden, ab rahó després de tot... Però recordem que, a les primeres del segle quinzena, vivia santament en la Toscana un pintor anomenat Paolo Uccello. Paolo Uccello era molt conegut de les gens y's veia menyspreuat per sos col·legues, perquè, en vol de representar com els figures plaventes a l'esguard, s'enfondava y perdía en recerques geomètriques, per esma d'introduir en la pintura la ciencia de la perspectiva y de representar atís els objectes, no solament per il·lusió, més per veritat... Hi ha al Louvre, enfront de la coronació de la Verge, del Angelich, una taula llarga de Paolo Uccello, ahont s'hi veu una batalla campal. Les llances hi son projectades ab una sequedat rigurosa, y tota la composició se distribueix, no segons la imitació de la vida, sinó segons l'equilibri de l'arabesque. Més el pintor no'n restà content encara, d'aquesta ni de les altres obres d'art, y passà els últims anys de la seva vida en recerques subtils projectant damunt d'una blanca pareta formes inorgàniques y lligantes ab línies que simbolisaven relacions y condicions. Aquestes hores de la vida del Uccello han estat maravellosament contades per Marcel Schwab. Molt el pintor, ignot y calumniat y ningú el va fer justícia, fins que després, un altre artista, també imbut de ciència, el reconegué com un precursor. Aquest altre artista's deya Michelangelo (Bucanotti). Per diferents motius y fàls, allà ahont Miquel Angel s'enlluernaven, podien els cubistes d'avuy cercar remei enllac.

Però, molts d'entre ells, els més purs, els més íntegres, afirmen, sobre tot, treballar en el dret sentit de la tradició francesa... Quan entre nosaltres s'ha parlat de cubisme n'hem referit la primacia, sobre tot, al nostre compatriota Picasso o a Braque, fill adoptiu del Píneu. Però la ortodoxia suspiciosa (lo la nova escola no pot mirar aquistes massa de bon ull: tem l'exotisme del primer, del segon, la llibertat bohemina, Metzinger, Léger, Le Fauconnier, al contrari, treballen fortament per subjectar-se a una disciplina, per constituir-se en grup solit, per afirmar un canón ab plena consciència y claretat, per cercar-se antecessors y, si possible fos, un mestre, per inscriure's en la tradició... No trobem aquí un estat jé esperit eminentment francès? L'ascetisme d'aquests pintors procedeix d'un culte esquerp y exclusiu per la intel·ligència, per la harmonia, y—goso, com sempre, l'encar el mot—per la elegancia. És l'ascetisme de Port-Royal y de les màximes de Nicole. Y, si la distinció famosa entre l'esperit matemàtic y l'esperit de finesses sembla escrita per Mèzinger, aquest Le Fauconnier,—de non tan bravamont sonant a estorpe,—presideix de la distinció, com va presindir, després de tot, Pascal mateix y s'emparenta ab aquest Blai Pascal, home de passió y home de lletres, asceta y artista, foll de geometria y foll de divinitat.

Diu que alguns cubistes de París s'han

mostrat molt contents perquè al filòsof Bergson li semblava trobar un enllaç entre les idees d'ells y les seues. La joia dels cubistes es, en aquest cas tan poch lúcid, com la mateixa opinió de Bergson. Rès més lluny, en efecte, de la posició ideològica d'aquest, de son anti-intelectualisme, de son culte a la intuïció y a la realitat, que l'art d'aquells novadors, tot abstracció, tot raho, tot despreci de la vida y de la mobilitat y d'aparències. En realitat, els cubistes son, al fons, de ses concepcions y mètodes, anti-bergsonians, o, si voleu, post-bergsonians. El llur esforç entra dins la reacció intel·lectualista la que sembla que assistim avuy. Més aviat que en les teories de la «Evolució creatriu» trobaríem acas complicitat estreta en la escola de Marburg. Si pel seu amor essencial al classicisme, repuguen sin a drets kantians, hauríem de dir-se al menys cartesianes, sacrificadors, com ells, dels sentits a la matemàtica, y ab això encara ben dintre de la tradició francesa. Abans hem parlat de Paolo Uccello, com d'un precursor de son tecnicisme: anomenem ara a David, com a precursor de la seva espiritualitat. David, pintor republicà, darrera la França dels Lluisos, pintor encich, darrera el llicenciós epicurisme del XVIII; pintor de colors mornes, ternes y ingrats, darrera's suavisims carnestoltes de Watteau; David, ordenador de les freds y teatrals festes cíviques revolucionaries y habillador de la «Deca Rabó».

Sacerdots austeríssims de la Deca Rabó son encara els cubistes. Vinguts a vida d'art a l'endemà de l'impressionisme han absorbit les raons y esenualitats, tant com David les de sos cotisans y galants predecessors. Aspiren a un art tot intel·lectual, perquè se senten l'anima disgustada de febleses. No més representació com en el realisme; no més suggestió, com en l'impressionisme quel seguí; en lloch de representació en lloch de suggestió, definició... «No cantis res no avalis res, no mesclis res: defineix, compta, mesura.» Més una definició no's pot acontentar ab una aparències unilateral d'un objecte. Més aviat que aquesta caldrà transmetre una percepció enriquida per totes les donades del record... Però la pintura, per ésser lligada a superfícies planes, porta en ella una limitació, que no tenen la escultura y l'arquitectura. Aquestes poden ésser contemplades diferentment, segons successió; y la enumeració de les donades que integren la definició, és, per l'espectador, successiva; en la pintura, si's vol retrè l'objecte en la seva ideològica integritat, cal procedir a una enumeració simultània. D'aquesta com tradició entre les fatalitats de l'art y l'aspiració del desitj, neix el problema per als cubistes, neix la tortura. Podem ésser contemplats diferentment, sinó que's alente a nosaltres assaigs y cerques, perquè de la missió de l'artista no s'han fet una idea hedonística sinó ascètica; perquè ells també, no son epicuris, sinó estòics. S'equivocaria al·lègrem que cregués que la solució donada per l'instint, y de qu'ells ha vingut el mal no, la solució en projectió de cubus es, més que la línia, la definitiva. N'ha prou ab esguardar les documentaries reproduccions que donem, per ferse càrrec, com a exemple, d'una essencial diferència que separa les obres de Le Fauconnier de les de Dieulafoy: les primeres el ritme de la composició es postulat per la convergència dels pesos cap a un centre únic y a sa disposició es, per consegüent, ecenètrica; en Dieulafoy la temptativa sens mostra característica, quasi grotescament ecenètrica y son ritme es postulat, no ja per la convergència d'elements, més, al contrari, per dispersió.

Vet aquí, donchs, com la preocupació singular d'aquests artistes s'orienta en el mateix sentit de la NECESSITAT D'ESTRUCTURALISME de qu'antes vegades el glosari ha estudiat les diferents y concordants manifestacions en la filosofia, en la literatura, en les arts, en la política, en el govern de si mateix y moral... Però també havem dit que per arribar en aquest camí a un resultat definitiu, a la creació d'obres duradores, era necessari un doble procés; que la obra de renúncia havia de ésser complementada ab l'obra de conquesta; que al despullament de l'ascetisme havia de seguir el revestiment del «Seny»; que a l'anàlisi sever que ens feya des de les coses al ritme, havia de seguir la síntesis realitzadora, que's fa baixant del ritme a les coses, o, millor dit, que fa baixant el ritme a les coses y entrar en elles. L'ESTRUCTURALISME a que s'enclama el nostre art no's constituïa jamai, al menys entre gentes mediterrànies, d'espaldies a l'aparència, sinó comptant ab la mateixa aparència—ab la Santa aparència!—no contra els sentits,—els sants sentits!—sinó ab ells; no per abs-

tracció, sinó per viu idealisme. El mal del cubisme es l'èsser, no idealista, ni abstracte y raborador; es acomplir la primera part del procés y camí, no la segona. Es pretendre'l goig de la intel·ligència a despit de la voluptat y, adhoc, del tepós del ull.

Mes tal volta per aquesta etapa de l'aspra via sigui indispensable passar. Tal volta deguem mirar aquest grup d'artistes,—ahont també s'hi deuen haver llicat mistificadors—com un petit estol de màrtirs, que sacrificuen les obres propies, pensant en la tranquil·la y normal eflorescència de les obres que demà avensaran ditxoses, en els camins creuatsament oberts per les mans actuals. PEL CUBISME A L'ESTRUCTURALISME: tal pot ésser per al filòsof la definició del moment... En tot cas, h'o'sa fer callar les rialles en el públic, conreant el respecte. B'o'sa avesar els ulls a una pintura que, honesta, revela sos problemes constructius, comens havem avessat als sostres qui, menyspreuant la mentida dels plafons, no temen deixar al nu y subratllant la ruda franquicia de les vigues utilitaries.

XENIUS.

CUBISME

El cubisme pel moment resulta intangible. No exagerem gran cosa. ¿Què es cubisme?

Aquesta pregunta se la fa tothom; naturalment, no queda ningú per contestar-la. Els que podrien ferho son, precisament, els cubistes, y aquests no donen explicacions. Tota la força de la seva mentalitat semblen dipositar-la en les teles y aquestes sovint no parlen clar.

Qui pretengui intervenir un cubista decidint's al instant, altrament corre'l perill de no ser-hi a temps. El cubista, per fama que tingui, no serà cubista, ni serà famós. Com a demostració de lo que acabem de dir transcribem les següents notícies.

«Che qu'on chivote». Correl rumor de Montmartre a Montparnasse de qu'un cubista—no l'iniciador, però si un dels primers—renuncia a aquesta pintura ja coneguda per realitzar noves y may esperades concepcions. Un no pot menys de preguntar-se avidament si tindrà seguidors; un marxant ha dit, referent a aquest assumpte: Es la ribera dreta. Montmartre en oposició a la ribera esquerra, Montparnasse.

A més, últimament s'ha dit que un pintor de reconegut talent, quin nom ha figurat diferents vegades en aquestes planes, ha deixat abandonada la novíssima escola.

Totes aquestes rahons me fan tèmper quel parlar avuy de cubisme ja no sigui d'actualitat.

No obstant, en nostre afany d'informació, y gracies a algun petit esforç, podem avençar als lectors les apreciacions d'un cubista de segona categoria.

Ens dirà: el cubisme es, abans que tot, un moviment revolucionari, essencialment anti-pompièr; l'opositor del cubisme es l'avençar la pintura. Els grans mestres han produït grans obres en tots els temps. Ab el temps tot progressa, solament la pintura es allí hont era fa mil anys; cal fer-la progressar y convèncer-se de que la vista sovint ens enganya.

Aquí el cubista mostra gràficament, per variis mètodes estudiats, que dues ratlles iguals posades en sentit transvers, perden la semblança; que un pal deixat sobre la línia d'una taula sembla trencar-se y algunes altres observacions ingenioses.

Es clar que totes aquestes rahons més o menys innocents serveixen solament per fer perdre'l temps, però a París per molta gent la qüestió es passar l'estona.

Es corrent trobar dos pintors avençats parlant seriósament. L'un té 18 anys y conserva encara la mo'eor del sol; l'altre'n tindrà 40, vingut de molt lluny y direcció Nord. Ab tot y la diferencia d'edat tots dos son pintors, igualment avençats; discuteixen impetuosament y ab calma, com a cada h'o per tota, però s'avenen en un sol punt, en que tots dos son anti-pompièrs.

Aquesta paraula es bona, es tot el patrimoni ab que compta tanta gent que no son altra cosa que uns terribles anti-pompièrs. No'n dubti, saben molt bé distingir entre lo acadèmic y lo clàssic, però dispensen el mateix escàs favor a una cosa que a l'altra. Devant d'ells es de mal gust confessar cap classe d'entusiasme; aixís no's deu esmentar ni la bellesa de la posta de sol d'aquest dia.

Solament lo dels Assiris de tal a qual any interessa. Porten un bagatge de frases fetes que inquinaixen a voluntat; de l'academia sols n'aprofiten es jove

«El Berenar», per Jean Metzinger. (Saló de Tador de París, 1911.)

del; se deu produir per superabundancia. Se contradueixen al instant y opinen quel cervell que no dona deu votes per dia es cosa moria. Invoquen en nom de la llibertat el dret de pintar a cada h'o com li sembla; es un conseqüència ab aquest criteri que nos altres ens atrevim a parlar.

Tots ells, ab tot y la seva ben fonamentada personalitat esporen la t'obla. Ha que pugui venir de Montmartre, per aprofitar-la; alavores, y per un cert temps, esdevenen els innovadors d'actualitat. En aquest cas d'ara, no son els veritables cubistes però son els que més se'n diuen. Els altres, els altres treballen. La fe que demostren alguns dels principals cubistes a que's deuen les fotografies que reproduim fa creure en un veritable apostolat. Desitgem als nostres lectors l'habilitat suficient per saber interessar-se y fruit en obres que foren creades a aquest objecte.

Els cubistes reclamen el temps que passi y digui la veritat. Es lo menys que poden demanar; tenen rahó. Nosaltres també som partidaris de deixar passar el temps. Així si, sense amoinar noshi gaire.

OBERON.

Notes sobre art

Pintura literaria

El cícloc en que deu tancar-se cada art es ben definit, y es augmentar la seva força el limitarse en lo que l'hi es propi. Per qu'hi la literatura ha d'invadir el terreny de les arts plàstiques o de la música, volguen surgir colors y formes o certa armonia purament musical, ni la pintura o escultura ha de traduir sentiments literaris o filosòfics, quan el camí més curt es expressarlos per medi de la paraula. Molt al contrari; cada art deu limitarse en lo que l'hi es propi, sense violències may, car de no ser així deixaria d'expressar lo que únicament ella pot dir, y per altre cantó, dirà malament lo que la seva naturalesa l'hi priva de dir bé. El literat, donchs, no deu pintar, ni el pintor fer literatura, si un y altre no volen ésser incomprendibles o quant menys donar una producció fluixa, y sense caràcter. Perque justament, en art, lo que té més força es sempre lo més accentuat, es a dir, lo més marcat de caràcter, lo més simple, en el sentit d'èsser expressat de manera més decidida.

Y es cert que això que diem va contra certa tendència, potser ja passada de moda; que vol arribar a la fusió de totes les arts. Mes també es cert que l'art modern, devegades, produeix obres ben extravagants, fosques, falses completament desde'l punt de vista de la forma y del color, enigmàtiques y desproveïdes de tota bellesa plàstica. Y es que ni la pintura ni la escultura deuen expressar pensaments filosòfics (idees propiament dites), ni sentiments morals, ni impressions literaries. Y per això, quan més se tanquen en els límits de lo purament plàstic, ab més força y claretat expressen lo que es inexpressable per les demés arts.

Nó, el pintor y l'escultor contemplen la vida desde altre cantó, y això no potser expressat ni suggerit per les demés arts, per més que's violentin; expressen en un llenguatge intraduable, tot un ordre de coses que sols poden ésser revelades en aquesta forma concreta y a la vegada indefinida de la plàstica; y per això, quan més, la pintura y l'escultura, se limiten dins del seu cícloc propi, ab més profunditat penetren l'essència de la vida, y mostren, baix aquesta forma calçada sobre de la realitat, tot un món invisible. Es a dir, que partint de punts de vista distints, el literat y l'artista, el poeta y el músich, d'una manera concreta en un sentit y indefinida en un altre, expressen lo mateix: l'esperit. Y això es natural, car d'un cantó

tots contemplen, en cert sentit, lo mateix: el món; y d'altre, tots aspiren a lo definitiu; a lo essencial, a lo etern, a lo definitiu, a lo absolut. Perque creure que la pintura y escultura se limita a lo que concretament expressen en el quadre o la estatua, es com dir que son unes arts inferiors, molt per sota de la poesia y de la música. Y no es així, perquè poesia y música també's troben en les obres plàstiques, per que's colors s'armonitzen y a s'ordenen els sons, y el gest y les actituds, el tò de la obra, despertan igual emoció que les paraules del poeta. Exactament, car totes les arts parlen de lo mateix, valente de medis completament distints; manifesten l'anima humana, valente de les formes sensibles d'aquest món. Es el pensament de l'home lo que elles revelen, y per això tenen un fons comú.

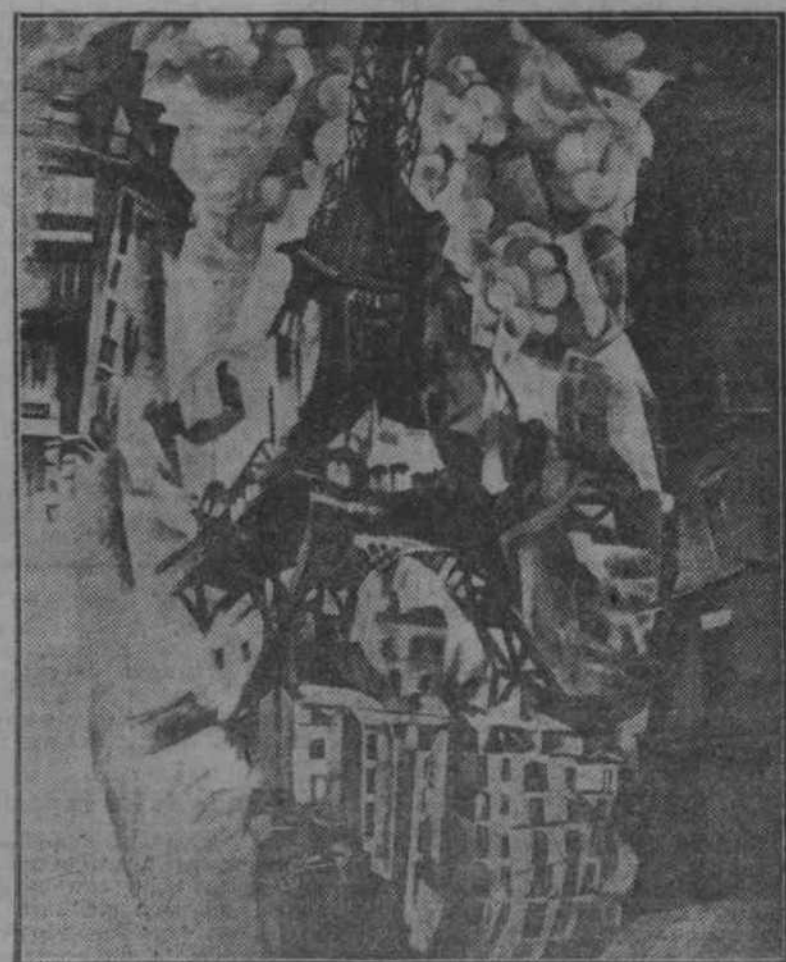
Però, i que distints els medis, que diferents els objectes que cada una tría en la natura, desde quin punt de vista més divers observen la vida?

El poeta, per inspiració, troba tancat en una hermosa frase un pensament. De manera, que idea y armonia venguer a ser una sola cosa, y aixís la poesia es una cosa viva. Y lo mateix passa ab l'artista, que veu el pensament tan cat dins de la forma, es a dir, la imatge d'una idea. De tal manera, que si una obra no neix així ja feta, no es inspirada, es quelcom de fabricat, mort, artificios, y per això no desperta entusiasme, perquè es freda com la rahó. Son aixequios drames filosòfics, aquella pintura y escultura inspirada en els llibres y no en la natura: pintura literaria.

Expressar-se per medi de la forma mateixa o valguere de la forma per a expressar altra cosa, es ben distint, y en això està la diferencia entre la pintura literaria y la purament plàstica, que es la única y veritable pintura. Perque la pintura y escultura no han de ser un complement de la literatura, sinó que existeixen per si mateixes, y això succeix quan l'artista parteix d'una imatge y no d'un concepte. Ben al revés, credeix el pintor literat, en el qual, el concepte determina una imatge que es, per aquest motiu, secundaria y devegades plasticament lletja.

Potser aquesta pintura ha nascut de la necessitat en que s'ha trobat l'artista de fugir d'un realisme massa prosaich. Ha cregut, potser, trobar en la literatura el refinament y la elevació necessaries, però ha quedat domat per ella. En cambi, en la escultura grega, per exemple, veiem que la idea sempre es plàstica, y lo mateix en la pintura de vasos, encara que il·lustrin textos d'Homèr. Per uns y altres lo primer es la forma, es a dir, l'armonia de les línies, el sentit estructural y decoratiu, la proporció, la realitat viva lligada per una idea, no literaria, sinó la expressió mateixa de la forma y sense sortides d'aquest món objectiu y real. Aquí la idea no engendra la forma, sinó que, pel contrari, la expressió mateixa de la forma, en últim cas desperta la idea, y així la literatura pot completar l'obra del artista: Frimè es Afrodita: tal es bo, un Eros; y el combat dels Dioss, els Gegants, del altar de Zeus, els grecs y els barbares, o les forces cògues de la natura y la intel·ligència, com vol Blanch. Es a dir, que la imatge viva es en primer terme y de la seva expressió neix el concepte que sentim a l'obra. Y passant per damunt de la pintura y escultura gònica, potser massa esclava dels sentiments morals y heroics, y partint de Giotto, que ab molta rahó s'ha dit que per influencia de Sant Francesc va tornar a la naturalesa, se va a lo mateix. L'artista gènica uils a tot lo viu, a la llum, a la alegria, a la força, a lo hermo's plàstic. Parteix sempre de quelcom viu, objectu, que l'afecta, y ja no es una idea literaria la que'l domina, sinó una idea plàstica.

J. TORRES-GARCIA.

«La Torre Eiffel», per Delaunay (Saló dels Independents a París, 1911)

PRIMERA MEDALLA: BARCELONA 1907

G. HOMAR

MUEBLES
LAMPARAS
MOSAICOS
DECORACION

CANUDA: 4: BARCELONA

TALLERES: Carrer Sarrià, 88

MOSAICS E F ESCOFET & C

Marbres
Pedras
Fustas

Ronda Sant Pere 8

Construcció
Decoració

Gran premi

Londres, 1907

Gran premi

Madrid, 1907

Gran premi

Saragossa, 1908

Gran premi

Venecia, 1908

Gran Copa

Venecia, 1908

Gran premi

Paris, 1903

Membre del Jurat

(Fons concurs)

Paris, 1909

P. REIG Y FILL

MOBLES

Tallers:

CARRER UNIVERSITAT, 21

ARGÜELLES (Diagonal), 512 bis

DRSPATX: PASSEIG DE GRÀCIA, 27 CASA FUNDADA EN 1852

Fayans

Català?

SANTIAGO

SEGURA & C

BARCELONA

Objectes d'Art :: Ceràmiques
:: Galeries d'Exposició ::

Corts, 615. - Telèfon 1848

Compra i venda

d'Antiguitats

ANDREU MASSOT

LLIBRETERIA, 16

LA PINACOTECA

MARCHS Y GRAVATS

Carrer Corts, núm. 644

ANTIGUITATS

COMPRA VENDA

J. DALMAU

18-Portaferrissa-18

BARCELONA

Grans Tallers

DE GRAVAT

Baguñà & Cornet

Mallorca, núm. 192, Barcelona

Telèfon núm. 7.452

També se reben Cardenal Casañas, 4

Dobles

Artístics

BISQVETS

Civitat-9-Barcelona

VARIA

Lo de l'altar de Terrassa promet tenir una favorable solució pels interessos del art i pels prestigis de la Iglesia. El senyor Bisbe, davant la petició d'algunes comissions i d'algunes personalitats de autoritat reconeguda, se disposa a acceptar les coses en benefici de tots.

Ab tot i després d'aquesta solució satisfactoria, no podem deixar de apuntar en el marge d'aquesta qüestió, el fet trist d'una veritable batalla campal que ha sigut precis lluitar per salvar una obra d'art.

No ha sigut possible fer entendre les coses per la bona raó. Ha calgut cridar, ha sigut precis que's diaris locals a Terrassa se banalissin, que's personalismes existin, que les crítiques dures i les motes crudes supressin entre les ratlles dels diaris defensors de la desfeta del altar.

Un d'aquests diaris escrit en castellà, que de vegades publica articles en llengua catalana, l'altre dia feya a la seva manera la història d'aquest assumpte, i en el títol a n'era Flama.

Segons el tal diari, si és cert que en Flama va anar a Terrassa, no és cert que hagués vist res, per la senzilla raó de que'l reverent ecònom era fora.

No obstant, en Flama, que té un concepte de la missió del periodista més escrupolós que'l defensor de la ruina del altar de Terrassa, havia vist els plans i llegit els documents abans d'autoritzar-se a la seva modesta opinió, havia també sigut demanada, encara que particularment, abans d'èsser firmada per qui deu firmar.

Quan en Flama va anar a Terrassa a veure l'altar, cal dir que havia fet mans i màngues per evitar la fúria dels defensors de la ruina del altar de Terrassa.

Per altra banda, a falta del reverent senyor Ecònom, en Flama, presentat per una alta autoritat eclesiàstica, va poder gaudir de l'amabilitat del senyor vicari, qui el va acompanyar a veure l'altar; y, ab permís d'ell, en Flama, va pujar la bastida començada, va mirar el davant i pel darrere, i procurant ferse càrrec de lo que's tractava fer.

Crech que'l diari de Terrassa no podrà prou ab aquestes breus declaracions, y que això li servirà d'experiència per evitar-se planxes com la que ha fet.

En certes qüestions val més no embolicarshi. Ho recomanem així al seu director i a tot el món, en casos hont la haba es dels altres y, per tant, la correcció i la cortesia.

Afirmar que en Flama no va veure res era una mica exposar, perquè en aquesta qüestió, quan el director del diari terrassenc hi anava, en Flama ja feya estona que n'havia tornat.

Aquest petit periodista, que treballa bellament en el seu diari, no deu notar que aquí fem les coses completes, y que no diem mai lo que no sabem, ni defensem males causes.

La defensa dels mals negocis té les seves ensopegades, y quan se fan diaris d'aficionat, se perillós ballar amb periodistas que tenen rabó.

Per altra part, el diari de Terrassa té el defecte d'anar un xich atrassat de notícies, y crida en el moment més compromès de la qüestió.

Nosaltres li recomanem ab tota la bona voluntat que calli per que aixís quedarà més bé. És un consell que la dietat ens mou a donar-li.

Parlem de les ales noves del Museu. El regidor regionalista, nostre estimat amic senyor Montañola, en la passada sessió de l'Ajuntament hagué de cridar fort en defensa de la terminació definitiva de les noves ales del Museu.

Tots els nostres lectors estaran enta-

dem també que en aquests moments, hont coses tan importants reclamen la intervenció artística, els socis del entressol del Passeig de Gràcia estan preocupadíssims en la organització del Carnestoltes.

L'altra dia parlàvem ab un eminent paista de la pròxima exposició de Madrid, hont molts artistes catalans hi envien particularment obres; y dèiem que bé seria convenient que, per evitar la col·locació de les pintures catalanes en els recomens ombriosos destinats als envius de províncies, se fés l'enviu en grup, tal com els artistes castellans van fer en la passada exposició barcelonina, rebent-se ab tanta hospitalitat, que s'ins desquiden ens treuen de casa.

Realment, trobarem que això no era pas cosa mal pensada, però tot seguit varem dir: «Es què a n'aquest grup s'hi pot admetre a tothom, o bé es precis abans d'enviar fer un consell y, per tant, nomenar un jurat de admisió?»

Certament, l'interrogant no va pas trobar resposta satisfactoria. La història de tots els jurats de admisió, és una experiència tan contrast, que dubto se pugui en aquests dies fer una tria raonable sense que aixequi les protestes dels del un costat y els del altre.

Convinguerem en que pel cas faltaven autoritats i prestigis, y convinguerem també en que en el nostre poble, ten comptes d'edificar els prestigis, lo que fem es enrunar-lo tot seguit que veyem que hi ha qui un dia pot arribar a tenir.

Hem notat moltes vegades, que quan s'alaba a un artista en el diari, els altres s'enfadren.

En ben poques ocasions de la nostra vida periodística, hem vist el cas de fer la lloanca pública d'un pintor o un escultor sense que per un costat o per altre, directa o indirectament, arribessin queixes.

Això en el fons revela un estat de misèria d'ànima que's dona la mida justa de lo que pot ésser l'art nostre en aquest moment precís de la història.

L'artista, ho dèiem en conversa ho fa molts dies, es tan susceptible, que ara mateix el parlar de les seves obres pot constituir un motiu de disgust.

Abstrèit de tot, egotísticament interessat en lo seu, se considera el centre del món y de la vida.

Creu reunir en ell lo essencial y de més valor, y sovint, mancat de solida cultura, no pot apreciar que altres activitats de tant valor moral com el seu art, se mouen al seu voltant.

Desinteressat de tot lo que fan els homes, s'ofèn de que's homes no s'interessin per lo seu. Repetim el cas del pintor advertit, al qui aconsellàvem que no obrís la exposició en cas d'eleccions, y digué:

— Y a mi que se m'endona de les eleccions.

A lo que un altre li respongué: — Però exigirem als que's preocupen d'eleccions, que's preocupin de les vostres pintures.

Parlem de la imparcialitat de la crítica. La imparcialitat consisteix, segons creu molt en boga, en alabar a tothom. Realment, posada en aquest concepte la imparcialitat, es la cosa més còmoda del món.

No obstant, matissant, observarem que hi ha un sistema de crítica que parteix sempre de les bones qualitats, que tota obra pot tenir. De manera que davant d'una figura bunyol, se pot fer l'elogi ditirambic, per exemple, del nas, que està molt ben fet.

Això, creyem nosaltres que, com a sistema de satisfar a les gentes, ha de anar molt bé, però com a mètode de crítica, es a dir, d'anàlisi, està molt malament.

La imparcialitat, aquí y a tot arreu parteix sempre d'un anàlisi depurat y seré de lo que's jutja. Cosa, la possibilitat de la qual, es ben comprensible, si's té en compte que per jutjar hi han bases fonamentals d'educació; per les quals queda destruït aquell principi, sovint retrat pels descontentos de la crítica: «A vostè no li agrada, però a mi, sí».

El crític imparcial, o considerat com a tal entre nosaltres, es el gris. No enfundat, poden dir de tothom coses agradables, que si no satisfan del tot al un, tampoch molesten als del davant. De lo qual resulta, que'l sistema de crítica anomenat respectuós, el sistema de crítica que no ocasiona les queixes y les protestes de ningú, es el gris.

La presió dels artistes, ab les seves queixes y protestes, al menys, condueix a la grisor.

FLAMA.

Comers de Antiguitats

Francisco Llorens

Bou de la Plaça Nova, 9 y 11

BARCELONA

Crònica

Un monument a Goya

Camil de Sainte-Croix publica en el «Paris Journal» un bell article titulat «Goya a França», del que tradim aquí alguns dels paràgrafs més interessants: «Un comunicat ens informa que la Unió Espanyola del carrer de l'Olivera, s'encarrega de centralitzar a Burdeos tot lo que fa referència al projecte d'erecció d'un monument a la gloria de Francisco Goya Lucientes. Per què nosaltres francesos deixarem a la generosa y rica colònia espanyola de la nostra capital del Sud-Oest, assumir sola la càrrega d'una tal consagració a casa nostra?»

El pintor dels cartons de Santa Bàrbara, el poeta algarfista dels «Caprichos» y dels «Proverbios», no conegut almenys dues patries?

Si per l'altre costat dels pirineus es la terra aragonesa que s'enorgulleix justament d'haver-li donat el bresol, y si la multitud madrilenya pot honorar-se de haver-lo tingut durant cinquanta anys, y donat temes, els més pintoreschs per les seves obres mestres, frescos y obres de cavallet, ¿no es França la terra hont el preferir passar la seva vellesa militant y venint a morir voluntàriament proscrit?

Quan la França dels enciclopedistes hagué llençat sobre'l món contemporani les primeres clars de justícia y de llibertat, Goya li envia del si de la Cort de Madrid la seva aclamació sonora y cordial. Jamay, sens dubte, el geni d'un artista se sapigue ab més valentia y ab una més ferma dignitat imposar en el regiment plè de totes les ameneses la llicència de la seva pensa franca... Tot lo més, a la llarg, quan la restauració de Ferran VII, l'exasperà per les seves violències y cruels reaccions, Goya llençà la seva dimissió de pensionat reial als nasos del ministre.

Es an aquesta data que passà el Pirineu y visqué a França. Devingué ciutadà de Burdeos, va morir a la vetlla de la Revolució de 1830, onegenari sobe, els ulls oberts damunt l'avenir de la Europa novella.

Donchs bé, per això solament, nosaltres no devem pas pensar que si Goya pertany principalment a l'Europa, perteneix molt y molt a tot el món modern, tal com a Rabelais y a Shakespeare o a Cervantes, y tant mateix, a nosaltres francesos, ens perteneix un xich més que als altres?

El Museu de Vich

El ja riquíssim Museu Episcopal de Vich, mercès al bon amor del prelat vigatà doctor Torras y a les actives gestions del seu conservador, l'eminent arqueòleg y col·laborador nostre, mossèn Joseph Gudiol, va augmentar dia darrera dia les seves col·leccions, ab nous y valuosos objectes d'art antic, religiosos especialment.

Darrerament ha ingressat en el Museu els objectes, la llista dels quals donem aquí, que's trobaven a la casa d'un interessant arqueta encastada de fusta, bellament policromada, del segle XIV; objecte d'especial interès litúrgic, car se tracta d'un reconditori de suspensió, dels que anaven penjats sobre l'altar.

Un bellíssim domac vert, he dibuix gòtic, de motius de gran tanyany, fa mostra del qual ve a fer prop d'un metre y mitg.

Altra fastuosa estofa de seda vermella y or, dels començaments del segle XVI, de fabricació italiana.

Y per fi, una col·lecció interessantíssima de 250 gravats, tots anteriors al segle XIX, variis d'autors catalans.

A Can Reig

Avuy, a dos quarts de sis de la tarda, s'inaugurà a la sala d'exposicions de Can Reig, una exposició de pintures originals de don Octavi Bianqui, qui per primera vegada's mostra al públic barceloní.

Composen aquesta exposició, nombroses series de notes y apunts de color, estudis, retrats, paisatges, etc.

L'exposició estarà oberta fins al 15 del corrent.

Un donatiu

Diven de Roma, que'l príncep Doria Pamphily, que va comprar fa poch en el pabelló espanyol de «Valle Giulia» el quadre titulat «Un dia de festa», el pintor Gonçal Moreira (femsa fi del català oficial), acaba de regalar amablement aquesta tela a l'Acadèmia Espanyola de Belles Arts.

Aquest present ha sigut molt agraït pel director de l'Acadèmia, don Joseph Benlliure, y pels pensionats.

Exposició Pasqual

El dia 5 del present febrer, s'obrirà a les Galeries del Fayans Català, l'exposició de paisatges del eminent paisatgista Ivo Pasqual.

Hem tingut ocasió de veure les obres que s'exposaran en el Fayans, y podem dir que aquesta exposició, per lo selecta, vindrà sens dubte a posar el nom del seu autor a guisa dels nostres millors pintors.

Com dèiem, l'Ivo Pasqual ha fet una selecció de les seves obres, y d'ella ne resultará un conjunt veritablement notable, y de lo més interessant que haurà exposat al públic.

Anunciant l'exposició, el notabilíssim pintor, en Ricart Canals, ha dibuixat un cartell, obra veritablement digna del nom que'l firma.

A les Galeries del Fayans, l'exposició s'instal·larà ab tot esplendor, ocupant la part central de la Galeria, que reb la llum zenital directa.

Tot fa esperar que'l més falaguer exit acompanyi l'exposició Pasqual.

Oposicions a una càtedra de la Escola d'Arquitectura.

El tribunal pera les oposicions a la càtedra de Modelat en fanch, de l'Escola d'Arquitectura de Barcelona, el formen els següents senyors:

President don Juli Burrell, conseller; vocals: don Joan Moya y don Ricart Bellver, professor de l'Escola de Madrid; don Joseph Esteban Lozano y don Anicet Marinas, acadèmics; don Brauli Alvaré y don Joan Vancell, professors respectivament, de les Escoles de Oviedo y Madrid; suplents: don Lluís Maria Cabello y Lapiedra y don Mateu Ibarria, professors de Madrid.

S'han presentat a n'aquestes oposicions: don Joseph Maria Pujol, don Francisco de Paula Nebot, don Francisco Julià y don Joseph Maria Coll.

Galeria iconogràfica d'autors catalans.

El conegudíssim bibliòfil y esforçat editor de la nostra literatura clàssica, en Ramon Miquel y Planas, prepara una bella tasca en la qual hi intervé un dels més notables y massa oblidat artista català.

Se tracta d'una galeria iconogràfica d'autors catalans, que, gravats al boix pel buril del cèlebre dibuixant Paluzie, aniran apareixent en les planes de la revista «Bibliofília», editada a just de tots els amics del bell llibre, pel propi senyor Miquel y Planas.

El primer dels boixos gravats, han sigut els retrats den Maragall, Guanyabens, Massó y Torrens y Canibell.

El retrat den Maragall l'executà el nostre Paluzie, la setmana abans de la malaltia que sens va emportar a la tomba a l'eminent poeta.

En el número vinent de la «Bibliofília», hi apareixeran aquests quatre primers gravats.

Arts gràfiques

L'avenç del art industrial gràfic se segueix accentuant. Hem tingut ocasió de veure uns oleografies sortides de can Thomas, que ho demostren ben pesantment. Se tracta d'un procediment fotogràfic tan modernament que quasi's pot dir nou, y a copia de xarxatempes y dificultats, y d'ensatges y de proves, s'ha arribat a un resultat venement admirable, mercès a la constància de la casa impressora y a la habilitat del dibuixant industrial Joseph Camins.

L'obra reproduïda es el «Sagrat Cor de Jesús den Monserat», y la reproducció conserva exactament el mateix valor del original.

En moltes d'aquestes reproduccions eren tributaris del exàcter. Desde ara podem dir que aquí's poden fer a gust del més exigent.

En Lluís Plandiura, col·leccionista

Fem honor a un dels escassos col·leccionistes barcelonins que escriuen y componen l'obra dels nostres joves artistes de mèrit.

En Lluís Plandiura, ab un criteri solidíssim per les coses d'art, ab un gust depurat y refinat en l'estudi y en la visió de les obres mestres dels moderns y dels antics, aquests dies acaba de donar un exemple, adquirint varies obres a l'exposició Torres-Garcia, y altres varies a l'exposició Regoyos.

Aquestes obres adquirides darrerament, aniran a augmentar la galeria de pintures moderns del senyor Plandiura, hont se reuneix lo millor de la producció catalana desde uns anys a n'aquesta banda.

Al costat dels Casas, Rusiñol, Raurich, Gali, Canals, Pasqual, Mir, Píxot, Pichaco, Nonell, y altres nombrosos, que no volem citar per temor a omissions, les teles den Torres-Garcia y den Regoyos hi faran honor.

Estimem an en Plandiura el seu amor al art dels nostres joves, y elogiem la seva conducta exemplar en aquests dies de retraïment, en que la venda de quadres sembla pels nostres artistes cosa de somni.

Felicitemnos també de que un barceloní tingui a casa seva una tan bella y interessant col·lecció d'obres, que d'ara a uns anys hauran de visitar per fer l'història d'aquest període, fàcil a fer, mercès a la seva amorosa atenció y sol·licitud pels joves artistes del nostre moment.

La propaganda de les exposicions de pintura.

Desde un temps a n'aquesta banda s'ha establert la bona costum d'anunciar públicament, per medi de bellíssims cartells, les exposicions artístiques.

Aquesta costum, fa un gran honor a Barcelona, car l'anunci públic d'altres actes, revela un grau de cultura y amor

a n'aquestes coses, digne d'ésser apreciat.

Valgui a dir que a n'aquest honor hi ajuden els propietaris d'establiments, que's presten a posar els cartells en els seus aparadors.

Mestres - Fuxà

Dissapte vinent s'inaugurarà al Saló Parés una exposició de quadres del notable pintor don Félix Mestres, un dels artistes barcelonins que ha lograt conquerir majorment les simpaties del nostre públic.

No hem vist encara les obres que exposarà don Félix Mestres, però coneguda de tots la seva pintura, correcta y sincera, podem anunciar a l'avantguarda, l'interès d'aquesta nova manifestació artística.

Acompanyarà les pintures de don Félix Mestres, un bust en marbre, retrat del que fou l'eminent arquitecte Rogent, obra del director de l'Escola de Belles Arts y notabilíssim escultor, don Manuel Fuxà.

Creiem que's noms d'aquests expositors tenen ja els suficients prestigis per portar als amics de les coses d'art a fer l'acostumada visita setmanal a Can Parés.

Dibuixos de l'Inglada

Del 1 al 15 de maig vinent, el conegut dibuixant Inglada, exposarà a les Galeries del Fayans Català, una sèrie nombrosíssima de dibuixos, apunts y notes de vida parisenca.

Les obres d'aquest artista, fora de les que, de tant en tant, hem vist en alguns periòdics, de temps que no les veyem reunides en exposició, y b'o serà venutshi ara, després de temps, que's poden oferir la mida del avenç del seu autor.

Per les noves que tenim, l'Inglada ha conquerit, ab aquests anys d'estudi, una envejable solidesa, la qual ve a augmentar les bel·leses del seu art, elegant y lleuger, a la manera dels moderns artistes francesos.

Entre els joves artistes barcelonins, la exposició Inglada s'espera ab força interès.

Enquesta sobre les obres del Pilar de Saragossa.

El Sindicat d'iniciatives d'Aragó, presidit pel senyor marqués d'Alfama, ha acordat, en vista del interès que té aquesta qüestió, organitzar una conferència pública en local ampli de Saragossa sobre les «Obres del Pilar», designant per a pronunciar-la a don Joseph Maria Azara, vocal de la Junta de la cementada entitat.

Aquest senyor que, per ara, té la creença de que, si bé aquest assumpte deu estudiarse detingudament y aviat, hi ha alguns anys de temps, per lo menys pera elegir y adoptar la millor resolució, prega per medi de la premsa, a tots els senyors arquitectes, enginyers, escultors, pintors y altres persones competents de la nació que tinguin criteri format o puguin formar-lo abans de deu dies, que's dignin comunicar en la forma més breu possible sa opinió, pera exposarla en la susdita conferència, y tal vegada pera publicarla després.

Les contestacions poden dirigir-se a don J. M. Azara, apartat 59, Saragossa.

L'entitat «Arts»

Un extraordinari número de socis y alumnes de la entitat «Arts» visitaren el passat diumenge els museus Maroní y Zootècnich, hont el doctor D. Corominas Prats, com a complement de les conferències d'Anatomia Artística que dona en dita entitat, estudià ab eloqüència els diferents exemplars anatòmics que posseïxen, fent un acabat resum de les diferents parts de que's compon la figura humana.

En dita visita foren acompanyats pels respectius directors d'abde museus, els qui donaren tota mena de facilitats, mereixent per això, molts elogis, lo mateix que'l senyor Darder, que una vegada terminat l'acte, els invità a visitar el Laboratori Ictiològic, donant-los minuciosos detalls del seu funcionament.

Durant l'acte s'impressionaren diferents fotografies.

Un monument al Uruguay

Els artistes que vagin a pendre part en el concurs obert per l'Uruguay pera la creació d'un monument al general Artigas, podran consultar en l'Acadèmia provincial de Belles Arts les bases del esmentat concurs y la obra «Epopèya d'Artigas», al efecte remeses a tal corporació pel ministre d'aquell país a Espanya.

Exposició Malagarriga

a Can Perés

Aquesta setmana, en el Saló Parés, la senyoreta Elvira Malagarriga y Omet, exposa una sèrie interessantíssima de pintures, retrats, lleugeres notes de viatge y composicions de caràcter definitiu, en les quals donà l'èxit de les recompenses que ha obtingudes en diverses exposicions de la capital de França, hont els seus estudis l'han duta a fer-hi una llarga estada.

Certament, la senyoreta Malagarriga, en les seves obres fa gala d'un saber fer poch usual, y en algunes de les seves notes de paisatge, principalment,